

Ga 72. a

YR

HENRICI MASCAMPPII
PROFESS. DUISBURG.

INSTITUTIONUM
HISTORICARUM

SPECIMEN PRIMUM,

SI DEUS ANNUE RIT,

Publicæ disquisitioni
submittendum,

die Februarii,

H. L. Q. S.

RESPONDENTE
DIEDERICO BARONE DE WYLICH
a DIERSFORD.

DUISBURGI ad RHENUM,
Typis JOHANNIS SAS, Academiae Regiae Typographi,
Anno M DCC X.

Volume 24 Number 12 December 1998

POTENTISSIMO, GLORIOSISSIMO, OPTIMO,
PRINCIPI AC DOMINO,

D^o FRIDERICO,
D. G. BORUSSORUM REGI;
MARGGRAVIO BRANDENBURGICO,
S. R. I. ARCHICAMERARIO,
ET ELECTORI,

ARAUSIONUM, ET NEOCOMENSUM,
PRINCIPI SUPREMO,

MAGDEBURGI, CLIVIÆ, JULIÆ,
MONTIUM, STETTINI, POMERANIAÆ,
CASSUBIORUM, VANDALORUM,
MEKELBURGI, AC IN SI-
LESIA CROSNÆ,

D U C I ,

BURGGRAVIO NORIBERGENSI,

HALBERSTADII, MINDÆ, CAMINI,
VANDALIÆ, SUERINI, RATZEBURGI,
ET MEURSIÆ,

P R I N C I P I ,

HOHENZOLLERÆ, RUPINI, MARCÆ,
RAVENSBERGI, HOHNSTEINII, TEKLE-
BURGI, LINGÆ, SUERINI,
BURÆ, ET LEERDÆ,

C O M I T I,

VERIÆ, ET FLISSINGÆ,

MARCHIONI,

RAVESTEINII, ROSTOCHII, STARGARDIÆ,
LAUENBURGI, BUTAVII, ARLÆI,
ET BREDÆ,

D O M I N O,

PRINCIPI INCOMPARABILI,
PIO, FELICI, AUGUSTO,

PATRIÆ PATRI,

REGI ET DOMINO SUO
LONGE CLEMENTISSIMO,

S. P. D.

DIEDERICUS BARO DE WYLICH a DIERSFORD.

REX
GLORIOSISSIME
AC
POTENTISSIME,
DOMINE
MULTO
CLEMENTISSIME,

Quem illa sit temporum felicitas, ut Doctrinarum elegantiorum studio Generis, quod obtigerit, decus auctoris prodesse etiam soleat, destinatio-
nis istiusmodi significationem ad MA-
JESTATIS TUÆ FASTIGIUM
direxisse; mihi quidem tale quid hoc
tempore faciendi haud leve fuit inci-
tamentum a naturâ ejus, quod exhi-
betur:

betur : siquidem satis constat , pro
laudabili habendam operam , quæ ex-
actiori vetustissimæ Historiæ cogni-
tioni impensa . Reverentiam , cuius
testificandæ hac occasione præcipua sit
cura oportet , talem velim intelligi ,
REGUM OPTIME , qualem expe-
ctari fas sit ab ullo eorum , quos TUÆ
CLEMENTIÆ tubesse voluit Divi-
na Providentia . Duce & monstra-
torem reverentiæ istius Patrem habui ,
Virum ob eam causam **MANSUE-**
TUDINI TUÆ non imprecatum .
Maneat idem in Me Meosque animus .
Pieatis , quæ rependatur , ille semper
modus erit , ut castissimis ad Deum
Omnipotentem precibus omnis bo-
norum , quæ ad felicitatem pertinent ,
cumulus **GLORIOSISSIMÆ MA-**
JESTATI TUÆ ardenter expetatur .

Dabam Duisburgi a. d.
vi Kal. Febr. clo cxx.

HENRICI MASCAMPPII
PROFESS. DUISBURG.
INSTITUTIONUM
HISTORICARUM
LIBER PRIMUS.

C A P. I.

*De Methodo tractationis,
& notatione Annorum.*

N exhibendâ per compendiū Universæ Historiæ summā, nondum valde exercitatis in primis expedita videtur, ut singulis annorum Centuriis per memorabiles quasque Gentes juxta ipsum Terrarum situm circumducti, separatim deinde posita inveniant, quæ ad Religionis sive Rei Ecclesiasticæ statum, itemque Ingeniorum celebritatem pertinent.

Æquabilis illa Temporum di-

visio in Secula, ab eo, quod ante Christum Sextum fuit, commode jam potest adhiberi, antiquioribus modo junctim complectendis. Ordinem in percensendis Gentibus non nisi semel iterumque aliquatenus mutare opus est.

Notandis annis post Christum natum ut unice inservit *Era*, quæ inde descendit, ita dubium non est, quin & recte significetur, quanto intervallo Aeram istam aliquid antevertat. Suis interim locis nec omittendo usu aliarum *Epocharum*, quæ præcipue celebrantur, aliquandiu quidem,

A

dem, postulante ita vel assue-
scendi necessitate, adhiberi e-
tiam debet illa rei chronologi-
cae studiosioribus tantopere a-
mata *Periodus Julianæ*.

Summa hæc annorum 7980,
quæ consurgit, inductis in se
tribus *Cyclis*, *Luna*, qui absolvitur
annis 19, *Solis*, qui 28, *In-
ditionum*, qui 15; occasione in-
stituti Magno temporum Emen-
datori *Josèpho Scaligero* inde obla-
tâ, quod Cycli isti perpetuâ an-
norum successione in Fastis no-
tari consueverint.

Luna Cyclus, exemplo *Ennea-
decateridis Metonicæ*, adhibitus
est a Christianis in usum consti-
tuendæ Solennitatis Paschalis,
cujus nimirum ob causam obser-
vanda quarta decima Luna, quæ
Vernum Æquinoctium proxi-
me subsequatur; anticipatione
dierum undecim, quibus iden-
tidem Lunaris annus Solarem
antevertit, eam vel tertio vel se-
cundo anno poscente intercalationem,
quæ septies facta lapsu
annorum 19, Sideris utriusque
motum, dierum cæterum
209 discrimen habiturum, ex-
æquat.

Solis Cyclus qui dicitur, Lite-
rarum Dominicalium ostendit
variationem, quum annus supra

hebdomadas 52 unum contineat
diem, septeno orbe absolven-
dam, nisi interveniret identi-
dem annus quartus intercalaris,
quo efficitur, ut anni in Circu-
lo sint quater septem.

Indictionum Cyclus, desituro
Olympiadum usu, ad civilem
temporum dinumerationem ad-
hiberi ccepit.

Illud si satis teneatur, esse Cy-
clorum istorum observationem
ex longâ plurimorum Seculorum
confuetudine, minus erit obse-
rium, quam vulgo esse solet, cur,
quocunque ab anno in iisdem
retro ordinandis progredienti
(donec veniatur ad Caput com-
positæ ex iis Periodi, ubi scilicet
consistant omnes monades)
anni ante Æram Christianam
numerandi sint 4713, ut adeo
cum anno primo istius Æræ
conveniat ille, qui est in Periodo
4714. Necesario scilicet ut in
id consentiant omnes, qui rem
intelligunt, postulat Cyclorum
ordinatio, quæ minime est arbit-
traria, sed qualem vetustissima
jam fecit institutio.

Hæc magna illa Periodi util-
itas, initium habere, de quo
nullum sit dubium, quodque si-
mul omnis temporis digestioni
commode inserviat, dum ipsum
Mundi

Mundi ortum, qualis quidem ille juxta Hebraicum Sacri Codicis Textum constitui debet, necessariæ anticipationis fictione prævertit, manente semper æquabili istâ formâ annorum Julianorum, unde & cognomen ei esse voluit, qui usum ejus ostendit.

De Rebus usque ad Dispersionem Gentium.

CAlculo Periodorum, quæ Sacro in Codice distinguntur, accuratius posito, in annum Julianæ 714 RERUM INITIA incident; ita ut fluxerint ante Christum Secula exacte 40. Numerandi scilicet anni Ab Orbe Condito ad Diluvium 1656. A Diluvio ad Vocationem Abrahami 427. AVocatione eâ ad Exodum 430. Inde ad Fundationem Templi 480. Dum sterit Templum 400. Dum durat Captivitas Babylonica 70. A fine hujus ad Christum 537. Qui omnes sunt 4000. In Autumnum ut potissimum conferatur creationis tempus, præter alia argumenta satis sua-

det forma anni civilis apud Hebrewos, cuius initium ab Autumno ductum fuisse utique arguunt loca *Exod.* XXIII, 16, & XXXIV, 22; nonnisi ad Sarorum rationem referendâ illâ ordinatione, de quâ *Exod.* XII, 2.

De Beatâ Primorum Hominum Sede (PARADISI nomen indidere) quantacunque sit disfensio, illud tamen certum, Tigridi pariter & Euphrati fuisse vicinam. Quin & asseverare licet, omnino eam ibi collocari debere, ubi Fluvii isti miscuere undas, mox iterum per binos alveos (hi Pischor & Gichon) in mare exituras, prout primo id facientem *Calvinum in Genes. II.* secuti deinde *Scaliger de Emend. Temp. lib. 5. & Epist. lib. 4. Ep. 44.* *Bochartus in Epist. ad Lud. Capell.* *Morinus & Huetius in peculiaribus Dissertationibus*, omnes quidem, non in singulis circumstantiis, at rei in summâ plane convenientes.

Aliorum sententiis utcunque accommodetur, quod dicit *Mosè de 4 Fluvii, Regionibus Cusch & Chavilâ*, itemque de inventiendis ibi auro, **ברלָה**, & **אֶבֶן** **השָׁמֶן**, juxta *Genes. II, 12, 13.* at non iisdem perinde convenienti, quæ leguntur 2 *Reg. XIX,* 12,

12, & *Ezra*. XXXVII, 12, de Diis Gentium, *Gozan*, *Charan*, *Rezeph*, & *Eden*, quæ in Thelassar; itemque *Genes.* IV, 16, de Caini *Chanocum* condituri profectio-

versus Orientem.

Posteritas, quæ ab Adamo fluxit, duas scisla in Familias, moribus aliquandiu dissimiles, ut copiosius augeretur, fecit haud dubie etiam VIVACITAS singulorum, non utique trimestri aut breviori spatio æstimandas annis, qui assignantur *Genes.* V.

Contra *Varronem*, qui, quod sciebat traditum esse de mille fere annorum vitâ, ita explicare voluerat, quasi intelligerentur menses, quos Ægyptii pro annis habuerint, *Lactanius Divin. Instit. lib. 2, cap. 12*, hoc utitur argumento, sic futuram fuisse Primorum Hominum ætatem, quam etiam superent, qui 100 annis vivant, quum tamen constet, ulterius subinde perveniri solere.

Addatur absurditas inde intelligenda, quod, qui generint anno ætatis 65, ut Mahaleel & Enoch, *Genes.* V, 15, 21, non nisi quinquennas fuissent. Nec fane causa excogitari possit, cur Moses, anni notione secundum communem sensum deinde usu-

rus, aliter eam vocem adhibuerit in principio: efficaci & hoc argumento, ne cogitetur de ullis vel 2, vel 3, vel 4, vel 6 mensium annis, quales cæteroquin his illis in usu fuisse docet *Censorinus de Die Natal.* cap. 19.

Irrita fuere incrementa, dum gliscens simul nequitia iram Numinis provocat. Non tantum correpta vivendi spatia, juxta *Genes.* VI, 3, sed & immissæ Terre exitiabiles AQUÆ, quibus factum ut res ad paucitatem rediret. *Genes.* VII.

Ut pronuntiari possit, fuisse annum, quo id contigit, ab Rerum Initio 1656, P. J. 2369, colligendi sunt anni singulorum Patriarcharum usque ad editam Sobolem, Noachi vero usque ad ipsum Diluvium. Sunt nimirum anni

Adami	130.
Sethi	105.
Enoschi	90.
Cainanis	70.
Mahaleelis	65.
Jaredi	162.
Henochi	65.
Mathusala	187.
Lamechi	182.
Noachi	600.
Omnes	1656.
Controversia, hic secundum Hebrae-	

DE REBUS USQUE AD DISPERS. GENT.

Hebræum Codicem nulla. Versionum diversitatem recensere *Institutionum* harum proposito non convenit.

Modus, quo cladem cum suis evasit Noachus, hic erat. Praemonitus ARCAM struxerat, ut Animalium quoque, per quæ genus quodque propagaretur, capacem (simplicitatis certe arguendâ dubitatione, si bene consideretur descriptio Mosaica Genes. VI, 15) ita, materiâ admodum durabili (*Cupressum* fuisse satis post *Fullerum* evicit etiam *Bochartus in Phal. lib. I. cap. 4.*) in longum rei prorsus mirandæ argumento futuram.

Novarum rerum incrementa daturis ut major esset spes & fiducia, PLACATI Numinis cere indicia. *Iride* futurâ in signum foederis de non immitendo iterum diluvio, Genes. IX, 9, 10; juxta herbas, quæ prioribus modo concessæ fuerant Genes. I, 29 (duraturâ & rei famâ inter Gentiles: Ovid. *Aetam.* lib. 15. v. 96. Virg. *Georg.* lib. 2. v. 536) permisimus nunc etiam *esus carnis*, Genes. IX, 3, cui mox accessit a Noachi industriâ usus vini. eod. cap. v. 20.

Aucto mox iterum Mortaliū numero, latius Terrarum

Orbis habitari cœpit, eum in modum, ut, SEMO cum suis Orientem tenente, in Syriam, Ægyptum, & Africam concederent, quos CHAMUS ediderat, Septentrionem vero & Europam peterent JAPHETIDÆ, mansurâ & Gentibus Primorum Generis Conditorum memoriâ.

Fuerat consilium iisdem fere in locis manendi, & struebatur TURRIS, in monumentum congresius, que o longinquo videri posset, & in signum esset, ne diffagerentur super totâ Terrâ. Genes. XI, 4.

Ceptum Deo displacebat, & impediti Condidores per LINGUARUM CONFUSIONEM, Genes. XI, 7; de quâ necessario ita teneendum, si non arrideat explicatio Camp. *Vitrina Observ. Sacr.* lib. I. cap. 8, & seq. de immisâ discordiâ, utique probari non debere vulgarem sententiam de Linguis tum ortis & semper futuris 70 vel 72. Rerum naturæ id adversatur.

Effectus impeditioñis fuit ipsa illa DISPERSIO, quam timerant inconsulti moliminiis Autores. Sic dispersit illos *Jehova* inde in superficiem totius Terra. Genes. XI, 8. Sic orta Nationum & Regnorum discrimina.

*De Rebus Hebreorum usque
ad VI ante Christum
Seculum.*

DE HEBRÆIS, ab *Hebero* Semi Pronepote ita dictis, cur primo loco egisse conveniat, ea est causa, quod per eorum tempora, & *Sacro* quidem ex *Codice*, continuanda sit digestio totius durationis, de quâ vel ante Christum vel ante Cyrum pronuntiari debeat.

Incrementa Gentis deducuntur ab *ABRAHAMO*, qui primo cum Patre ex Chaldaë in Mesopotamiam profectus, mox novam in Canaanem, jubente Deo, suscepit migrationem, anno post Diluvium 427, P. J. 2796.

De Epochâ istâ ut ita pronuntiari possit, instituenda iterum collectio annorum per *renovatorias* *Sacri Scriptoris Genes. XI*, verum ita memoratas, ut notabilis sit controversia, non respetu Versionum, quas hic perinde ac ante negligimus, sed ipsius ex descriptionis tenore.

Si dicas natum esse Abramum anno Patris 70, juxta *Genes. XI*, 26, sique ad solvendam difficultatem, quæ oritur ex collatione locorum *Genes. XI*, 32, XII, 4, & *Aetor. VII*, 4, cum

*Petavio in Rat. Temp. P. 2, lib. 2,
cap. 2*, duplex statuatur profectio, annos modo collegeris 367.

Praefstat autem ita interpretari verba *Mosis Genes. XI*, 26, ut dicatur, Tharam septuagenerium cœpisse generare Filios, quos inter primus quidem recensentur ob dignitatem Abrahamus, sed qui re verâ non natus sit, nisi Patre jam annos numerante 130, quemadmodum & inter Filios Noachi *semus* aliquoties primus ponitur, qui tamen natu maximus non erat. Numerentur ergo anni

Semi	2.
Arphaxadi	35.
Salæ	30.
Heberi	34.
Phalegi	30.
Rehu	32.
Serugi	30.
Nachoris	29.
Tharae	130.
Ipsius Abrahami juxta <i>Genes. XII</i> , 4,	75.
Sunt omnes	427.
Nepotum Abrahami ex <i>Isaac</i> alter <i>JACOBUS</i> , prælatus <i>E-savo</i> , licet <i>Majori</i> , & ipsi non ignobilis stirpis Autori futuro, <i>Genes. XXXVI</i> , quin altero suo de nomine <i>Edom</i> , de quo <i>Genes. XXV</i> , 30, non modo Genti & Regio-	

DE REBUS HEBR. USQUE AD VI A. CHR. SEC.

7

Regioni, sed & magnæ Maris lim Sedes Dux fuit, peculiariter parti nomen datur; ipse autem memorabili ex causâ *Genes.* XXXII, 28, *Israeli* nomen, quod Postoris adhæsit, adeptus, post varias rerum vices cum omni Sobole descendit in *Ægyptum* anno a Vocatione Abrahami 215, P. J. 3012.

Facilis & certa temporis istius designatio, dum constat ex *Genes.* XXI, 5, natum esse Isaacum Abrahamo centenario, adeoque annis post Vocationem 25.

ex *Genes.* autem XXV, 26, natum Jacobum Isaaco anno

ætatis

& ex *Genes.* XLVII, 9, profectum in *Ægyptum*

Jacobum anno ætatis 130. adeoque post vocationem

Abrahami anno

215. Causa Israeli in *Ægyptum* eundi invitatio Filii JOSEPHI, cui a Fratribus male habito ipsa calamitas parandæ insigni dignitati occasionem dederat *Genes.* Capp. XXXIX, XL, & seqq.

Felicitas Israelitarum quum non duraret in *Ægypto* (*Rege jam novo, qui non noverat Josephum, Exod.* I, 8, quod intelligendum de novâ dominatione Arabum, qui *Ægyptum* invaserant) reddituris in promissas o-

a Deo ad id destinatus, MOSES, Vir ut gestis eâ occasione rebus, quas magnâ *Divini Operis* parte ipse copiose prosequitur, ita & famâ ad Posteros, etiam non suæ Gentis, celeberrimus.

Factum esse redeundi initium anno post Vocationem Abrahami 430, P. J. 3226, pronuntiatur autoritate loci Paulini *Galar.* III, 17. Inde sequitur, si prima pars intervalli hujus annorum fuerit 215, ut per collectionem demonstratum est, fuisse ejusdem durationis & posteriorem.

Nec aliter accipienda verba *Mosis Exod.* XII, 40. Manifestam Syncedochen ita reddunt LXX

Interpretes: οὗτοι μετοίκησις τοῦ νέων Ἰσραὴλ, οὗτοι παιδικοτάτοι εἰν γῆν χαναάν, αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν, ἐπει περιεργότατα ἀνθρώποι: *incolatus, quo degerunt in Terrā Ægypto, & Terrā Canaan, ipsi & Pares eorum, anni 430.* Quod dicitur *Genes.* XV, 13, ut & *Aetor.* VII, 6, de peregrinatione annorum 400, eundem ad sensum satis pertinet, si ratio habeatur spatii, quod fluxit a missione Abrahamo factâ usque ad natum Isaacum. Jam vero citatum locum, *Exod XII,* simpliciter de habitatione *Ægyptiaca*

8 INSTITUT. HISTOR. LIB. I. CAP. I.

acā post adventum Israelis accipientibus genealogia Mosaica reclamat.

Caath, qui cum Avo in Ægyptum venit *Genes. XLVI, 11,* vixit in totum juxta *Exod. VI,*

^{17.}, annis 133. Filio ejus Amramo *Exod.*

^{VI, 19.}, tribuuntur 137. Mosis, quum exiretur,

Exod. VII, 7, 80. Omnes non sunt nisi 350.

Quibus tamen demenda tempora, quæ singuli una cum Patribus exegerint.

Egressis Ægypto difficilis fuit & longa peregrinatio ab anno Mosis 80, *Exod. VII, 7,* usque ad mortem ejus, quæ contigit ipsi, quum natus eset annis 120, *Deuter. XXXIV, 7,* annorum adeo 40.

Partem Terræ promissæ Jordani orientalem subegerat jam Moses, *Numer. XXI.* Successor JOSUA, transmissò Fluvio, plurima quæ supererant bella, non sine miraculo confecit: *jos. Capp. priorr. 12,* novissimo continente negotii summam.

Gentium ejectarum vel excisarum Terræ ita inter Tribus divisæ (*Numer. XXXII, jos. XIII, & seqq.*) ut media fere tenerent Juda & Ephraim, vel inter vel

circumfusis reliquis; accolis a Septentrione Cananæis, ab Ortu Ammonitis & Moabitis, a Meridie Amalekitis, Madianitis, & Idumæis, ab Occasu autem Philistæis.

Ætas Josuæ, non administrationis tempus, exprimitur *jos. XXIV, 29,* & *Judic. II, 8.* Poſcente ita calculi summâ, cum *Josepho Apæchæo. lib. 5, cap. 1,* faciendum id annorum 25.

Mortem viri, ut solent animi secundis rebus corrumpi, sequuta est GENERATIO IMPIA, *Judic. II, 10.* Durationem hujus (ufitatem satis confuetudine in definiendis τὸν γενεῶν spatiis: *Censorin. de die Natal. cap. 18.*) annorum facimus 34.

Iſtud ad tempus pertinet *Bellum Civile,* Benjaminitis tantum non exitiabile, de quo *Judic. XIX, & seq.* Argumento est, quod dicitur *Judic. XX, 28,* de Pineha, Eleazari Filio, Aaronis Nepote; dicendumque adeo, narrationem iſtam appendicis loco ad priora adjicere voluisse Scriptorem Sacrum.

Domestico malo parum emendatis mox alia aliunde fuisse, quæ factâ pœnitentiæ fide subinde ceflaurunt.

MESOPOTAMENO CUSANI
(*Judic.*)

DE REBUS HEBR. USQUE AD VI A. CHR. SEC.

9

(*Judic.* III, 8) annis servitum 8.

Excitato Liberatore OTHONIELE, secuta est Quies (*cap. cod. v. II*) annorum 40.

MOABITARUM Rex EGLON
gravis fuit (*Judic.* III, 14) per annos 18.

Liberationem, autore EHUD, secuta est Quies (*cap. cod. v. 30.*) annorum 80.

Interim tamen ita dicendum, ut eximantur anni 60, cæterum abundaturi post mortem EHUDIS, (*Judic.* IV, 1, a Septentrione toleratum jugum JABINIS CANANÆI, quod non nisi post annos 20, horatricē DEBORAE, excusſit BARACUS, *Judic.* IV, 3.

Secuta Quies 40 annorum (*Judic.* V, 31) quum finita effet una cum Quietē ad Orientem, tum late stragem dedere MADIANTÆ, presluri victos (*Judic.* VI, 1) per annos 7.

Quies parta per GIDEONEM, superatis peculiari stratagemate hostibus, duravit (*Judic.* VIII, 28) per annos 40.

Rapta Filio ejus ABIMELECHO dominatio duravit (*Judic.* IX, 22) annis 3.

THOLA judicavit Israelem (*Judic.* X, 2) annis 23.

JAIR (*cod. cap. v. 3.*) annis 22.

Mox invaleſcens peccandi libido ancipiſti malo punita, ſimul ingruentibus, hinc PHILISTÆIS, inde AMMONITIS. *Judic.* X, 6, 7.

Id quum fieret, fluxerant anni post Moſem 300, adeoque post Exodum 340. Docet hoc locus *Judic.* XI, 26. Inde neceſſitas coordinationis, quæ eximit annos & Servitutis Cananææ, & ſecutæ Quietis. Cæteroquin collectio partium ſummam jam daret annorum 301, nec quicquam Josuæ aut Generationi Impiaſ relinqueretur.

Eadem Epochæ ut & ſequentium ſit norma, bene ante omnia tenendum, uno eodemque tempore coepiſſe & Philistæam & Ammoniticam Servitutem, manifeſte hoc ingerente *Textu Sacro*, dum, quæ deinde ſeparatim ſint exponenda, junctim ſtatiſ reçenſentur *cit. loc.* *Judic.* X, 7.

In colligendâ nimirum annorum ſummâ omittendi & 18 illi, quibus duravit (*Judic.* X, 8) Ammonitarum dominatio, & ipſi 6, quibus, ſecundum *Judic.* XII, 7, Victor eorum (Filiaeque idem ex voto, ſed temere, nec fine crudelitate, creditus immolator) Jephate non totius Israeſis, sed

B

sed aliquot Tribuum Judex fuit; quin jam & sequentes 25, quorum 7 *Ibsoni*, 10 *Eloni*, 8 *Abdoni*, tribus Jephthæ Successoribus imputantur *Judic.* XII, 9, 11, 14. Ita in univerfum fit lucrum annorum 49.

Jam vero intra spatum Servitutis Philistææ, quod fuit annorum 40, *Judic.* XIII, 1, concludi etiam debent anni SIMSONIS 20, de quibus *Judic.* XVI, 31, & HELII illi 40, juxta
1 Sam. IV, 18.

De Simsonem nullum est dubium. Quod *cit. loc. Judic.* XVI, 31, simpliciter effertur, ante dictum erat, *Cap. XV.* 20, hunc in modum; *vindicavit autem Israelem temporibus Philisteorum 20 annis.*

Respectu Helii consideranda, quæ scribuntur *1 Sam.* VII, 2, factâ collatione cum *1 Sam.* IV, 18. Commodissima est explicatio, si ita dicatur: post fata Jairi Judicis vicem obituro Sacerdote Helio, ingruisse statim Philistæos; contra hos per 20 annos facinorum aliquid edidisse Vi- rum heroicæ virtutis Simsonem; ejus post mortem non aliud fuisse, qui gravi servitute illâ a parte pressis utcunque jus dicere, præter Helium, mortem au-

tem hujus & foedam cladem exceptis meliora sub Samuele tempora, postquam *Arca jam multis diebus fuisset in urbe Jebarimorum*, postquam vero fortis aliquis publicæ rei defensor post mortem Simsonis *per annos jam 20 nullus fuisset*. Ita Simsonis tempora incident in priorema partem annorum, qui tribuuntur Helio. Utriusque ævum Servitutis Philistææ spatio includatur.

Talem juxta ordinationem hactenus non numerantur nisi anni

40.

Sequentium inde temporum respectu SAMUELI imputari possunt anni

16.

Moribus Samuel reformatis feliciter rem perculsam restituerat, memorabili de Philistæis victoriâ apud locum inde nomen adeptum *Ebenhaeser*, *1 Sam.* VII, 12.

Filios quum assumpsisset in societatem curæ, insolenter illis fese gerentibus, postulavit Populus, ut, mutatâ Reipublicæ formâ, *Rex* constitueretur, desiderium ejus haud quâquam minuentibus, quæ inde evenitura prædicebantur. *1 Sam.* VIII, 11, 12, 13, *seqq.*

De formâ Reip. quæ haec-
nus

nus fuit, notabilis est locus *Josephi lib. 2, contr. Apion.* οἱ μὲν δομοαρχῖαις, οἱ δὲ ὄλγων δυναστεῖαις, ἀλλοι δὲ τοῖς πολιτευμάτων. Οἱ ἡμέρες Νομοθέτης εἰς μὲν πούτων σύνδοπον ἀπέδειν, αἰς δὲ ἀντὶ της ἐπιβίωσίμενοι τὸν λόγον, θεοκρατίαν ἀπέδειν τὸ πολιτευμα, Θεῷ μάκαλον μόνῳ τὸν δεκάρτηγον τὸ κεριτόν τοιούτοις: quidam enim monarchis, quidam paucorum imperiis, alii multitudini permisere potestatem administranda reipublica. Noster autem Legislator nihil horum respexit, verum ut aliquis dicat, invento per necessitatem vocabulo, Theocratiā declaravit Reipublica formam, Deo potius soli imperium & potestatem attribuens.

Quod appellatione *Judicum*, consueto Orientalibus more, intellecti fuerint, qui in eo diversi essent a Regibus, quod vel extra ordinem, & quum res posceret, crearentur, vel potestatem acciperent non perpetuam nec in hæredes transmittendam, id illustratur collatione eorum, quae sunt apud *Josephum lib. 1. contr. Apion.* (de Tyriis Insularibus, quod habuerint modo Reges, modo Διανεῖς) cum iis, que leguntur apud *Livium lib. 28, cap. 37. lib. 30, cap. 7. lib. 34. cap. 61,*

de Carthaginensium (hi Tyriorum Coloni) Magistratibus. Nimirum vocantur illi *Suffetes*, quod ipsum est Hebraicum שפטים, minus quidem probandā Scaligeri, Drusii, & Seldenii derivatione a הַפְצֵץ, quasi הַפְצֵץ sit idem quod ἐφοξοῦ, ἐποντος, ὅπιστοντος.

Collationem novi honoris insignem fecere aliquot ritus, inter quos & *unctio*, 1 Sam. X, 1.

Certa de unctione est observatio, repetitam fuisse, quum ortatione opus ita esset, ut Rex verus nosceretur, id quod ostendunt loca, de Salomone propter Adoniam, 1 Reg. I, 39, & de *Joaso* propter *Ahabiam*, 2 Chron. XXIII, 11.

Certum & hoc, magni eam momenti habitam, explicandis inde haud dubie locutionibus istis, de iis, qui a Deo peculiariter ad magnum aliquod opus destinati, ut *Psalm. CV, 15. Esai. XLV, 1. Zachar. IV, 14.*

Fueritne instituta ad exemplum unctionis Sacerdotalis, de qua *Exod. XXX.* non satis est compertum.

Josephus est, qui dicit' Αὐχαιολ. lib. 6. cap. 6. unctum esse Saulem τῷ ἀριῷ ἐλαῖῳ. Nihil de eo in *Textu Sacro*.

Idem illud Chrisma, de quo *Exod. XXX*, incorruptum durasse usque ad Josiam Regem, & per annos circiter 900 tam Pontificibus quam Regibus Davidicis inungendis sufficiere, dum Reges interim Israelis ungerentur Balsamo, *Thalmudicorum* est traditio, quae ostendit, ut Regum inter Christianos unctionem, ita & fabulam de *Ampulla Rhemensi* exemplo non carere.

Qui primus novum honorem adeptus est **SAUL**, regnandi tempus, quod totum exercitatiissimum, *1 Sam. XIV, 47*, anno rum habuit

40.

Ita diserte *Autor. XIII, 21.* & consentit *Josephus Aegyptior. lib. 6. cap. ult. sub. fin.* Nimia est simplicitas de solo cogitare biennio ob locum *1 Sam. XIII, 1.* Agitur illic de initio belli Philistæi tum recrudescentis.

Viventi adhuc Sauli successor dudum destinatus **DAVID**, *1 Sam. XVI, 13*, mortuo quidem illo Filium ejus æmulum habuit *Ischboerbum* usque in annum octavum, sed exinde solus regnavit annis adhuc 33, in totum adeo (*2 Sam. V, 4. 5, locisque pluribus*) annis

40.

Domi turbas ei dedit Filius *Abschalomus*, *2 Sam. XV, seqq.*

Externos contra hostes continui Viro successus, *passim lib. 2. Sam. & 1 Chron. jam inde a cap. XI.* Summa rerum gestarum exhibetur *2 Sam. VIII, 12, 13, 14.*

Sub ipso regni sedes constituta Hierosolymis, victis Jebusæis, qui arcem Zionis inde a geodæsiâ huc usque insederant. *2 Sam. V, 6, 7, 8. & 1 Chron. XI, 5, 6, 7.* Saulis habitatio fuerat Gibeæ, *1 Sam. X, 26.* Judicum, ut erant e diversis Tribubus, alia alibi, *Judic. IV, 5. 1 Sam. VII, 17.* Juri dicundo aliquando Conventus circumiti, *1 Sam. VII, 16.* Comitia habita Schilunte, *Jos. XVIII, 1, Sichemi, Jos. XXIV, 1, Mizpæ, 1 Sam. X, 17, Gilgale, 1 Sam. XI, 15,* Sichemi & iisdem habendis ad constituendum Regem Rehabeatum, *1 Reg. XII, 1, & 2 Chron. X, 1.*

Unde certior etiam rerum constitutio expectaretur, in primis hoc fuit, quod Davidi successor Filius Salomo.

Judicum successio ne continua quidem fuerat, nedum hereditaria. Abimelecho post Patrem dominationem arripiisse minime lætum fuit. *Judic. IX.* Samuelem filios sibi substituentem turbavit Populus Regem desiderans. *1 Sam. VIII.* Sauli, dum

dum viveret, jam reprobato, primo quidem inchoando annos Filius Ichbosethus, non nisi in parte regni, neque in longum, successit. *2 Sam. II, 10.* Hæreditaria esse cœpit potestas a Davide. Hujus pietati datum, ut Regnum, mox quidem minuendum, continuâ tamen serie tenerent Posteri. Unde plenitudo potestatis intelligatur, illud erat, quod majori natu *Adonia*, jam successorem se ferenti, judicio Patris prælatus fuerit *Salomo*. *1 Reg. I.*

Reliquis ad hunc Salomonem spectantibus præmerti debet observatio de anno struci ab ipso Templo, in quo scilicet memorabilis est Epocha.

Fuisse illum annum regnanti Salomoni quartum, ab Exitu autem ex Ægypto quadringentesimum octuagesimum, diserte scriptum est *1 Reg. VI, 1.*

Parum conveniens esset *Institutionum* harum proposito, sigillatim commemorare, quam immensa sit varietas sententiarum in digerendis temporibus, quorum ista exhibetur summa.

Satis est adjecto Laterculo ostendere, qualis sit *vulgaris* illa computatio, quæ omittit omnes Servitutes, itemque illa *Petavii*, quæ variâ utitur ratione, ad exigendos numeros abundantes;

480 non nisi ab occupatione Terræ promissæ sub Josuâ, mox tribuendo Josuæ annos modo 14, & Generationi Impiæ 10, deinde autem confundendo tempora Servitutis Ammoniticæ cum temporibus Jephthæ & Successorum, pariterque Philistææ cum annis Simsonis & Helii.

In Laterculo, ut res tota sit magis perspicua, junctim exhibetur etiam illa digestio, quæ ex mente Politissimi *Marsham* per partes jam ante proposita est.

Ex plurimis argumentis, quibus ostendi potest, quam nihil isti digestioni sit præferendum, vel unicum hoc sufficiat, quod nullâ ratione probari possit neglectus illius divisionis, quâ totum intervallum dispescitur in partes duas, secundum Epocham, quæ ex Jephthæ Oratione, *Judic. XI, 26*, necessario constitui debet.

Admissâ duplice coordinacione, cui admittendæ ipsam *Scripturam Sacram* præire ostensum est, Epochæ illius convenienter ratio habetur, & viâ admodum simplici ac facili omnis tollitur difficultas, quæ cæteroquin nimia quibusdam visa.

Anni, qui in Sa- cra Literis ex- primuntur.	Numeratio omissis Ser- vitutum spatiis.	Secun- dum Petavi- um.	Secun- dum Mars- hamū.
Peregrinationis, sive Mosis	40	40	0 40
Josuae	0	17	14 25
Generationis Impiæ	0	0	10 34
Servitutis I sub Mesopotamenis	8	0	8 8
Quietis per Othonielem partæ	40	40	40 40
Servitutis II sub Moabitis	18	0	18 18
Quietis per Ehudem partæ	80	80	80 80
Servitutis III sub Cananæis	20	0	20 0
Quietis per Deboram & Bar. partæ	40	40	40 0
Servitutis IV sub Madianitis	7	0	7 7
Quietis per Gideonem partæ	40	40	40 40
Abimelechi	3	3	3 3
Tholæ	23	23	23 23
Jairi	22	22	22 22
Servitutis V sub Ammonitis	18	0	340 0
Jephæ	6	6	6 0
Ibsonis	7	7	7 0
Elonis	10	10	10 0
Abdonis	8	8	8 0
Servitutis VI sub Philistæis	40	0	40 40
Simsonis	20	20	20 0
Helii	40	40	20 0
Samuelis	0	0	0 16
Saulis	40	40	40 40
Davidis	40	40	40 40
Salomonis	4	4	4 4
	574	480	480 140

Post annum istum quartum, annis Salomonem adhuc regnasset, quo exstrui cœpit Templum, sc 36, extra dubium est, siquidem

dem in universum 40 ei imputantur 1 Reg. XI, 42. 2 Chron. IX, 30, *Josépho*, ut nunquam, quoties cum *S. Scripturá* pugnat, ita neque hic audiendo de annis 80.

Rerum, quæ in SALOMONE notandæ, hæc summa est, fuisse Virum, ut Opibus & Sapientiâ insigniter clarum, ita recti, humano more, non semper tenacem, unde & factum, ut post mortem ejus, dissidio, quod olim natum fuerat, redintegrato, bifariam regnaretur.

Opes intelliguntur ex affinitate, amicitiâ, & donis vicinorum Regum, ex Aulae & Officiâlium eximio splendore, ex Tempeli, Regiarum Ædium, & Urbium sumptuosis exstructionibus, de quibus passim *ib.* 1 Reg. capp. priorr. XI. & 2 Chron. capp. priorr. IX.

Imperii quod attinet amplitudinem, regnabatur a Thiphisach (Thapsacus est, ubi *Straboni lib.* 16. τὸ ζεῦγμα πῦ Ἐυφράτων τὸ πελασίν, *verus Euphratis trajectus*) usque ad Ægyptum. 1 Reg. IV, 21, 24. 2 Chron. IX, 26. Fruetus hic erat virtutis & felicitatis paternæ. Antea termini Israelis fuerant *Dan* & *Berseba*. *Judic.* XX, 1. 1 Sam. III, 20. 2 Sam. XVII, 11. & alibi.

Ante omnia notabilis hac in

parte Nagivatio Ophiræa, quæ instituebatur ex *Eziongeber*, quæ prope *Eloch* (*Aila* est in *Notit. Imp.*) ad Sinum Arabicum in Idumæâ, nuper domitâ, 1 Reg. IX,

26. 2 Chron. VIII, 17, non assuetos juvantibus Tyriis, Servis Hirami, 1 Reg. IX, 27. 2 Chron. VIII, 18.

Impendebatur singulis profecitionibus triennium 1 Reg. X, 22. 2 Chron. IX, 21. Ergo non cogitandum de Ophirâ Arabicâ, quæ intelligenda *Job.* XXII, 24. XXVIII, 16. & 1 Chron. XXIX, 4; Sed de aliâ remotiore, cui prioris nomen inditum a similitudine abundantiae vel commercii, cuius scilicet respectu & capienda locutio *Naves* שׁוֹרָת.

Ubi sit querenda illa Salomonis Ophira, haud quaquam convenit. Sententiae sunt variæ.

Qui de *Novo Orbe* cogitarunt, quasi *aurum Parvajim*, 2 Chron. III, 6, accipi debeat pro *auro Peruano*, minime sequendi sunt. Caret Peru ebore, & sine pyxide adiri non potuit.

Probabilior sententia *Joséphi* de *Aureâ Chersoneso*, *Volaterrani* illa, & *Ortelii*, quæ & *Marshamo* placuit, de *Zophalâ*, aut *Bocharti* ista de *Taprobana*, quasi ita dictâ a *Taph* & *Parvajim*, *littus, ora Parvajim.*

Potest

Potest etiam accipi vox Ophir pro generali nomine Regionum plurium, quæ omnes aditæ sint pro varietate mercium & opum, quemadmodum Indicæ navigationis appellatione etiam Portus Arabici, Sinus Persicus, Insulæ, China, & Japponia nobis intelliguntur. Ita *Spanhem. Hist. Eccl. Ver. Test. Epoch. V. num. VI.*

De Salomonis Sapientiâ fuse i Reg. IV, 29, 30, seqq. Referri eodem debet, ex cap. preced. admiratio quam dedit judicium inter duas Mulieres; magis vero fama, quæ excivit Reginam נָשָׁה i Reg. X. 2 Chron. IX. i. e. *Sabaeorum*, qui in australi parte Arabiæ Felicis. Sic illa βασιλίσση Νότη, *Regina Noti*, quæque venerat *in ταῖς περιθῶν τοῖς γῆς, ab extremitate Terra*, *Marth. XII, 42. Luc. XI, 31.* Nec opus est cum Josepho Antiq. lib. 8, cap. 2, *Ægypti simul & Æthiopiae Regnam* eam facere.

Modum, quo Regina ista exploraverit Sapientiam Salomonis, in tantum notat *Textus Sacra*, ut constet de propositis ipsi חִדּוֹת axigmatibus. i Reg. X, 1. Quod fertur de propositis ipsi Pueris & Puellis, pari habitu, dijudicatoque ipsi ex gestibus sexu, Glycam & Cedrenum auto-

res habet.

Inter ἄγαφα sunt & Josephi illa de scriptis ἐπωδαις, ὡis πανηρρέπτη τὰ νοσήματα, imprecatiōnibus, quibus abiguntur morbi, & relictis τρόποις ἐξονάτεων modis exorcismorum, ad pellenda Dæmonia. Sed talia prosequi nihil attinet.

Recti Salomonem non semper tenacem fuisse (notabili argumen- to, quam vere dictum sit a Salustio Bell. Catil. cap. 11, eriam Sapientium animos secundis rebus fatigari) ita S. Scriptura declarat, ut & significet rei istius modum, in aſſumendis scilicet Mulieribus, quæ partim Uxores, partim Concubinæ esſent, tanto numero, qui omne exemplum fit supergressus, & quidem Mulieribus alienigenis, quæ blanditiis suis ad multiplicem ipsum idolatriam pertraxerint. Diserte ita i Reg. XI, 4, 5, seqq.

Meliorem ad mentem aliquando redierit querentibus affirmandi argumentum videtur esse in 2 Sam. VII, 14, 15, id quod etiam juvet observatio de scripto Ecclesiaste, post multam vitiorum & humanæ stultitiae experientiam, cuius jam poeniteret; addentibus quibusdam & circumstantiam de mendicato ostiatim

ostiatim pane; *Josepho* autem
Antiq. lib. 8, cap. 2, simpliciter
affirmante, quod *ānēwās ānē-*
ōavēv.

Quicquid sit, secutā de *pānā*
constat. Mala, quæ jam vivo
obtigerant, *1 Reg. XI,* post mor-
tem exceptit *Regni divisio*, irā di-
vinæ subserviente Rehabeami
temeritate, *1 Reg. XII, 15,* &
2 Chron. X, 15.

Altius repetenda causa a ve-
tustate dissidii Israëlitici. Nun-
quam bene omnes Tribus co-
hæserant. Quoties Judices ex-
tra ordinem excitati non essent,
singulis sibi res suas habuisse,
pronuntiat *Grotius ad pr. Libr. Ju-*
dic. Ductarum huic illi non nisi
aliquot Tribuum exempla *Judic.*
IV, 10. VI, 34, 35. & XII, 2.

Qualicunque interim studio-
rum in diversitate, duæ erant
Tribus, *Ephraimi & Iuda*, qua-
rum quasi ducatu reliquæ in
duas potissimum partes, sed in-
æquales, sevellebantur.

De fundamento æmulationis
locus est *1 Chron. V, 1, 2,* con-
ferendis *Genes. XXXV, 22,* &
XLIX, 4, de adempto Rubeni
jure primogeniti ob violatum
Patris torum, itemque *Genes.*
XLVIII, 22, de datâ Ephraimo
parte unâ supra Fratres, ac *Genes.*

XLIX, 9, 10, seqq. de Duce con-
stituto Judâ: ut ita intelliga-
mus, quodammodo inter ipsos
divisum, quod Ruben amiserat.

Exempla dissidii, *1 Sam. XI, 8,*
ubi separatim recensentur Israe-
litarum 30000, Virorum Judæ
30000; *2 Sam. II, III, IV,* ubi
de Davide per annos 7 non nisi
Judæ Rege; *2 Sam. XX, 1, 2,*
ubi de Schismate per Schéba-
chum Filium Bicri: intelligen-
dâ & rei naturâ ex eo, quod di-
cat David *1 Reg. I, 35,* velle se,
ut sit antecessor Salomo in *Isla-*
ele & in *Juda.*

Eum in modum intelligitur,
Schisma, quod vetus fuerat, post
mortem Salomonis ita recru-
duisse, ut perpetuum fuerit.

Duplicis hinc Regni ut com-
memoretur successio, non se-
paratim, ut in omnibus aliis,
sed eâ alternatione, quæ annos
utrorumque Regum inter se
connectat, ipsa præcuntis in hoc
S. Scriptura ratio exigit. Illud
insuper faciendum, ut iidem an-
ni innectantur *Era Templo.*

Qui anno hujus 37 Patrem
exceptit *REHABEAMUS*, sed non
nisi Tribui Judæ & Benjaminis
parti præfuturus, regnavit an-
nis 17. *1 Reg. XIV, 21. 2 Chron.*
XII, 13.

Bonus per triennium, *2 Chron. XI, 17*, mox recti a tramite deflexit. Inde malum, quod paſſus anno regni ſui quinto, prodeunte tunc in Asiam Ægypti Rege *Sefaco*, *1 Reg. XIV, 25. 2 Chron. XII, 2.*

Sefacum illum (*Σούσακον Ιοſέpho, Σιωνοκεφαλη τοῖς LXX*) Sefoſtrum eſſe, qui aliis Sesonchoſis, & Sethoſis, *Marshamus* docuit, fundamento ſane, contra eos, qui antiquorem illum faciunt, haud quaquam levi; de quo mox in Rebus Ægyptiacis.

Qui avulſis ab Judâ Tribubus regnabat **JEROBOAMUS**, grave nihil paſſus eſt ab iſto Sefaco, tutus clientelâ & amicitiâ, quæ contrâcta in Ægypto, quum illuc fugiſſet, a Salomone ad necem quæſitus. *1 Reg. XI, 40.*

Colebantur illic duo Boves, *Mnevis & Apis*, hic Memphi, ille Heliopoli: & fuerat inde Israelitis jam olim peccandi occasio. *Exod. XXXII.* Jeroboamus, ut erat impie folers, Sacrorum mutatione potentiam ſibi firmaturus, exemplo iſto Ægyptiaco, duorum iſtituit *Vitulorum* cultum. Alterius ſedes Dan, alterius Bethel. *1 Reg. XII, 27, 28, seqq.*

Perſtitere in hoc peccato Isra-

elis Reges, ad unum omnes impii, & ab Jeroboami iſto iſtituto, niſi ut & aliarum Gentium Idola colerentur, nunquam recedentes.

Pœna tanti flagitiī primo au- tori fuit acceptam cladem, *2 Chron. XIII, 19, 20*, ſecutura mox ruina Domus, puniendis ſubinde hoc supplicii genere etiam Successoribus, dum interim in Judæ Regno Davidis Poſteritas durat.

Successit ibi Patri **ABIA**, vi- tiorum quidem illius imitator, *1 Reg. XV, 3*, idem tamen, quum praefente periculo divinam imploraffet opem, in frangendis Jeroboami opibus felix, *2 Chron. XIII, 19, 20, 21.*

Cœperat Abia regnare anno Jeroboami *18*, *2 Reg. XV, 1. 2 Chron. XIII, 1.* Annus ille Tem- pli *54*, Rehabeami ſcilicet & Jeroboami codem intelligendo initio.

Regnavit Abia annis *3*, *1 Reg. XV, 2. 2 Chron. XIII, 2.* fed hi ha- bendi pro incompletis.

Successit ei filius **ASA**, anno Jeroboami *20*, *1 Reg. XV, 9.* hic annus Templi *56*.

Aſæ laudabiliter regnare orſi, *1 Reg. XV, 12, 13. 2 Chron. XV, 16,* ea fuit felicitas, ut ingentes co- pias

pias, quas ducebat Zerah הַכּוֹנֵחַ Arabs non *Ethiops*, deleret, 2 Chron. XIV, 9, 10, seqq. utque Baasam occisi Nadabi in Regno Israelis successorem, munita Ramâ gravem futurum, immisso Syris sub Benhadado averteret, 1 Reg. XV, 16, 17, seqq. 2 Chron. XVI, 1, 2, seqq. moribus, ut alias, nocituro successu, 2 Chron. XVI, 7, 8, seqq.

Fuit NADABUS Filius Jeroboami. Regnavit Jeroboamus annis 22, 1 Reg. XIV, 20. Continetur istis & regnantis simul Filii illud biennium, quod huic imputatur 1 Reg. XV, 25. Ultra annos 22 Sceptrum non mansit in Domo illâ.

Eversor ejus BAASA regnare cœpit anno Asæ 3, qui Templi 18, 1 Reg. XV, 28. Regnavit annis 24, ibid. v. 33, pervenitque adeo ad annum Asæ 26, 1 Reg. XVI, 8. difficulti inde interpretatione loci de anno Asæ 36, quo Baasa cœpit munire Ramam, 2 Chron. XVI, 1, nisi annorum illorum initium deducatur ab initio Schismatis.

Anno Asæ 26, qui Templi 81, regnavit Israeli Filius Baasa ELA, 1 Reg. XVI, 8, annis 2, ibid. sed incompletis.

Quippe paternæ simul suæ-

que impietas cum poenas dedisset Ela, percussor ejus ZIMRI regnavit anno Asæ 27, qui Templi 82, 1 Reg. XVI, 15, non nisi diebus septem, ibid.

Regnavit inde OMRI, oppreso aemulo TIBNI 1 Reg. XVI, 22, & anno post sexto ineunte, quum regnasset Asa annis 31, ibid. 23, Samariam condidit, ubi Regni exinde Sedes, quum ante fuisse Sichemi, 1 Reg. XII, 25, Penuele, ibid. & Thirzæ 1 Reg. XIV, 17. XV, 21. 33. XVI, 17.

Fuere anni Omri 12, 1 Reg. XVI, 23, ita ut regnaverit usque in annum Asæ 38, qui Templi est 93. Eo seilicet anno regnare cœpit Filius ejus ACHAB. *dicitur*. cap. v. 29.

Quum regnasset Asa annis 41, juxta 1 Reg. XV, 10, &c 2 Chron. XVI, 13, anno Achabi 4, Templi 96, regnare cœpit Filius Asæ JOSAPHAT, 1 Reg. XXII, 41.

Fuit hic Josaphat, ut opibus fidem pene excessuris (dum tribuntur ei armatorum millia undecies centena & sexaginta, præter eos, qui erant in præsidii, distinctâ tamen partium collectione nullam relinquente suspicionem de mendo) 2 Chron. XVII, 14, 15, seqq. itemque bellis, contra Ammonitas, Moabitas,

bitas, aliosque, prospere gestis,
2 Chron. XX, ita & singulari morum probitate illustris, 1 Reg. XXII, 43, 2 Chron. XVII, 3, 4, 6, 7. seqq.

Habuit interim, quod unice mirandum, amicum simul & confocerum illaudabilem Israe lis Regem Achabum, 2 Chron. XVIII, 1, 2, societatem cum ejusdem Filio Achaziâ palam Deo & argente & puniente, 1 Reg. XXII, 49. 2 Chron. XX, 35, 36, 37.

Erat ACHAB Omri Patre, viro non optimo, 1 Reg. XVI, 25, aliquanto deterior, 1 Reg. XVI, 30, seqq. Accedente sceleratae Uxoris Izebelis ingenio, ibid. v. 31, divini pariter & humani juris neglectum ostenderunt, fœdissima facinora, in multipli candâ Idololatriâ dæt. cap. v. 32, 33, exscindendis Prophetis, 1 Reg. XVIII, 4, & subornandis innocentii Nabotho, quum vineæ venditionem abnueret, accusatoribus, unde cruentum ei extium. 1 Reg. XXI.

Talibus Parentibus ut non dissimilis fuit ACHAZIA, 2 Reg. I, utque nec Frater hujus JEHORAM, omni ab culpâ fatis immunitam se exhibuit, 2 Reg. III, 2, 3; ita punita est multiplex pravitas tam singulorum quam univer-

sæ Domus memorabili excidio.

Ipse Achab perire in prælio contra Syros, 1 Reg. XXII, 35; Achazia gravi lapsu per cancellos, 2 Reg. I, 2, 17; Jehoram vulnera, quod ipse oppresior ejus Jehu ei inflixit, 2 Reg. IX, 24; eodemque jubente Izebelem per fenestras dejectam canes dilaniarunt, ibid. 33, 34, seqq; septuaginta Achabi Filios crudeliter jugularunt Samaritani, 2 Reg. X, 7, perituriis mox & omnibus ejus necessariis & agnatis, ibid. v. 11, 13, 17.

Josaphati Filio JEHORAMO etiam fraudi fuit contagio vitiorum, quam affinitas dederat, amissâ sub ipso Idumæâ, 2 Reg. VIII, 18, 20, seqq. 2 Chron. XXI, 8, seqq.

Natum Jehoramo isto ACHAZIAM alterius Jehorami Avunculi ruina involvit, 2 Reg. IX, 27. 2 Chron. XXII, 9, augente malum crudeli Athaliâ, dum Nepotes occidit, ut ipsa regnet, 2 Reg. XI, 1. 2 Chron. XXII, 10.

Temporis ordinatio hæc est.
Anno Josaphati 17, Templi 112, regnavit Achazia Rex Israelis una cum Patre Achabo, annis fere 2, 1 Reg. XXII, 52, antequam socius regni fieret Frater Jehoram, qui scilicet regnavit anno

anno Josaphati 18, Templi 113,
2 Reg. III, 1, Achabo Patre tunc
implente annum 22, qui ultim-
mus, juxta 1 Reg. XVI, 29.

Anno Israelitici Jehoram i 5,
Templi 117, Josaphati adeo 22,
regnavit Judæ Josaphati Filius
Jehoramus alter, 2 Reg. VIII, 16,
una scilicet cum Patre, cuius
adeo de annis 25, qui imputan-
tur 1 Reg. XXII, 42, eximuntur
reliqui.

Anno Jehoramii Judæi 2,
Templi 118, solus regnare cœ-
pit Rex Israëlis Jehoram, 2 Reg.
I, 17, moriente tum Fratre A-
chaziâ, qui post exactum simul
cum Patre biennium, quod ex-
primitur 1 Reg. XXII, 52, ha-
cetenus quidem vitam produxe-
rat, sed regni socio Jehoram.

Quum jam Jehoramus Judæ
Rex partim cum Patre partim
solus regnasset annis 8, 2 Reg.
VIII, 17, quumque Jehoram
Israëlis Regi partim cum Fratre
partim soli exacti essent anni 11,
2 Reg. IX, 29, adeoque iniisset
annus hujus 12, 2 Reg. VIII, 25,
qui scilicet Templi 124, tum
successit Jehoramus Judæ Regi
Filius Achazia. *ibid.*

Anno Templi sequente 125,
quum regnasset Achazia Rex
Judæ anno 1, 2 Reg. VIII, 26,

quamque Jehoramus Regi Israe-
lis aliquanto plusquam completi
jam essent anni 12, *juxta 2 Reg.*
III, 1, utrumque occidit Jehu
2 Reg. IX, 24, 27.

Sic anno Templi 125 regna-
re in Judâ cœpit ATHALIA, in
Israele ipse JEHU.

Anno post 7, Templi 131,
Mulierem impiam evertit Sa-
cerdos Jojada; & regnare jussus
est JOAS, quem crudelitati A-
thaliae subduxerat & absconde-
rat Amita Josaba, Jojadae Uxor,
2 Reg. XI. 2 Chron. XXIII.

Bonum ille exhibuit Princi-
peum, dum recta suadenti cidem
Jojadae obtemperat, 2 Reg. XII,
2. 2 Chron. XXIV, 2, mox adu-
lationibus corruptus, 2 Chron.
XXIV, 17, ingruentes Syros
sub Hazaele non nisi ingentibus
donis avertere potuit, 2 Reg. XII,
18, ad postremum a suis cæsus
est. *ibid. v. 20. 2 Chron. XXIV, 25.*

Achabidarum, ipso Dei iusflü,
2 Reg. IX, 7, 8, *seqq.* interfeccior,
& nimia eorum impunitatis,
2 Reg. X, 18, 19, exterminator Je-
hu, quum tamen & ipse retineret
Vitulorum cultum a Jeroboamo
institutum, *ibid. v. 29*, graves
admodum passus est eosdem Sy-
ros, *ibid. v. 32, seqq.*

Regnaverat Jehu annis 28.
C 3 2 Reg.

2 Reg. X, 36. Successit ei Filius JEHOACHAZ anno Joasi 23, Templi 153, *2 Reg. XIII, 1*, ob impietatem & ipse Syris, partim sub Hazaele, partim sub Benhadado II, obnoxius, *2 Reg. XIII, 3*, donec pacem Numinis exposceret, *ibid. v. 4.* a quo tempore mutata fortuna triplici etiam prælio prospera fuit Successori JEHOASO, *ibid. v. 25.*

Anni Jehoachazo imputantur 17, *ibid. v. 1.* Sed posteriori biennio Regni jam socius fuit Filius ille Jehoasus, ut qui regnare cœpit anno Joasi Judæ Regis 37, *ibid. v. 10.* Is annus est Templi 167.

Anno Jehoasi 2, qui Templi 168, regnare cœpit Judæ AMASIA, *2 Reg. XIV, 1.* Erat is annus Patris Joasi 38, junctim adeo exigendo biennio, quod huic reliquum de annis 40, *2 Reg. XII, 1.* *2 Chron. XXIV, 1.*

Amasiae, post cladem, ob viatos Idumæos, superbienti, ab Israelis Rege Jehoaso illatam, *2 Reg. XIV, 7, 8, seqq.* mox factum fuit paterno simile, *ibid. v. 19. 20.* *2 Chron. XXV, 27.*

Anno Amasiae 15, Templi 182, regnare cœpit JEROBOAM II, *2 Reg. XIV, 23,* quum scilicet Pater Jehoasus regnasset

annis 16, juxta *2 Reg. XIII, 10.*

Regnavit Amasia in totum annis 29, *2 Reg. XIV, 2.* *2 Chron. XXV, 1.* Anno 26, qui sit Jeroboami 12, Templi 193, in consortium ipsi assumptum fuisse Filium AZARIAM, qui & UZZIA dicitur, inde patet, quod cum anno Jeroboami 27, qui est Templi 208, *2 Reg. XV, 1, 2,* componatur annus Azariae 16, post quem scilicet reliqui de 52, *ibid. 2,* inglorie acti, dum Sacrorum curæ ingerere se auso foeda lues pro pœnâ erat. *ibid. v. 5.* *2 Chron. XXVI, 21.* Ut ita explicetur illud **בן שׁ עשרה שנה הוה במלכו** filius sedecim annorum erat in regnando, *2 Reg. XV, 2.* & *2 Chron. XXVI, 1, 3,* plane necessarium est, mirâ cæteroquin difficultate futurâ. An quidem fieri id possit ambigenti argumentum sit ex *1 Sam. XIII, 1,* **בן שנה הוה במלכו** filius anni Saul in regnando.

Rerum ad statum quod attinet, ut per Azariam iterum auctum Regnum Judaicum, *2 Reg. XIV, 22.* *2 Chron. XXVI, 2, 6, 7, seqq.* ita nec Israelitas fortunæ pœnitiebat, dum pridem amissâ recuperabat Jeroboamus, *2 Reg. XIV, 25, 26, 27.*

At mortem hujus (quæ contigit,

DE REBUS HEBR. USQUE AD VI A. CHR. SEC.

23

tigit, quum regnasset annis 41, fuit Rex Assyriorum Teglathphulaßar, partem regni occupans, *ibid. v. 29*, cui mox nomen *Galileæ*, a notione impositi *limitis*; id enim vox נַלְיָן significat. Contigit res ista in diebus Pekæ, *ibid.* fed regnante jam Judæis

ACHAZO, ut patet ex *cap. seq. v. 7*, cui scilicet Achazo initium regnandi fuit anno Pekæ 17, Templi 260, *cod. cap. XVI. v. 1*, quum jam regnasset Pater ejus Jotham annis 16, *juxta 2 Reg. XV, 33, 2 Chron. XXVII, 1, 8*, una adeo cum Filio expleturus quadriennium, quod reliquum, quum in universum regnaverit annis 20, *juxta 2 Reg. XV, 30*.

Anno 20 Jothami, qui jam Templi 264, contra Pekam, qui tum expleverat suos annos 20, *juxta 2 Reg. XV, 27*, conjuravit **HOSEA**, & imperfecto ipse successit, *v. 30*.

Anno Hoseæ 3, Templi 266, Judæ regnare cœpit **HISKIA**, *2 Reg. XVIII, 1*, consors adeo Patri Achazo, qui jam regnaverat annis 6, reliquos de 16, *juxta 2 Reg. XVI, 2*, junctim cum Filio exacturus.

Anno Hiskiae 4, Hoseæ 7, qui Templi 270, Salmanassar Rex Assyriorum obsedit Samariam, *2 Reg. XVIII, 9*.

Post

Zachariam hunc e Jehu Posterioris ultimum post semestrem potentiam *loc. cit.* interfecit **SHALLUMUS**, primum statim post mensem, ipse tollendus a **MENAHEMO**, *ibid. v. 13, 14*.

Anno Azariæ 39, Templi 231, regnum adeptus est Menahem, *2 Reg. XV, 17*, idque tenuit per annos 10, *ibid.* sed obnoxius Assyriis Rege Phule tum invalescentibus. *v. 19*.

Anno Azariæ 50, Templi 242, regnare cœpit Menahem Filius **PEKAIA**, *cit. cap. v. 23*, eumque post biennium, *ibid.* interfecit **PEKA**, *v. 25*, ita ut hujus initium fuerit anno Azariæ 52, Templi 244, *v. 27*. qui jam Azariæ ultimus, *juxta 2 Reg. XV, 2*, & *2 Chron. XXVI, 3*.

Qui Azariæ in Regno Judæ successit Filius **JOTHAM**, sequenti anno, Pekæ 2, Templi 245, *2 Reg. XV, 32*, gravem quidem passus est hunc Pekam, simulque socios Syros sub Rezine, *ibid. v. 37*: at ipsi Pekæ gravior

Post annos 3, anno Hiskiæ 6, ercitare. Plinian. ad Cap. Solini 37, pag. 445 & seqq.

Quum regnasset Hiskia annis 29, juxta 2 Reg. XVIII, 2. 2 Chron. XXIX, 1, anno adeo Templi 295, successit illi Filius MANASSES, vir indolis plane diversæ, 2 Reg. XXI. 2 Chron. XXXIII, sed quam clausus Babylonico carcere emendare didicit, 2 Chron. XXXIII, 12, 13.

Solet in illud tempus, quo abducetus erat Rex Manasses, conferri Historia Judithæ, quæ Holophernem Judæis sed invitis præfuturum prudenter illuserit & occiderit. Id probantibus *Nabuchodonosor*, qui memoratur *Judith*. I, 1, ille debeat esse Rex Assyriorum, qui cæteroquin Assaraddon vocatur, *Arphaxadus* vero idem cum Dejoce primo Medorum Rege. Id ita evincat collatio temporum, quæ ex deinde dicendis institui poterit. Velle id firmare nihil attineat. Quidam totum Librum *Juditha* ut temere confitum elevant.

Quum Manasses regnasset annis 55, juxta 2 Reg. XXI, 1, 2 Chron. XXXIII, 1, anno adeo Templi 349 successit ei Filius AMON, qui priores Patris mores imitatus, a suis occisus est anno

anno regni 2, Templi 350. 2 Reg. XXI, 19, *seqq.* 2 Chron. XXXIII, 21, *seqq.*

Filius Amonis **JOSIAS**, toto regni tempore laudatissimus, 2 Reg. XXII, XXIII. 2 Chron. XXXIV, XXXV, quum Regi Ægypti Necho, adversus Assyrios tendenti, temere se objecisset, in prælio occisus est, 2 Reg. XXIII, 29, *seqq.* 2 Chron. XXXV, 21, *seqq.* (postquam regnaverat annos 31, 2 Reg. XXII, 1. 2 Chron. XXXIV, 1) anno adeo Templi 380.

Eodem anno e Filiis **JOACHAZUM** substituebat Populus, 2 Reg. XXIII, 30. 2 Chron. XXXVI, 1, removebat & vinculis onerabat Necho, regnare jubens **JEHOJAKIMUM**. *utroque loco, ver. ss. seqq.*

Tempora **JEHOJAKIMI** hujus, Filii **JEHOJACHINI**, qui & **Je-chonias** dicitur, itemque Fratris **ZEDEKIAE**, qui Regum fuit ultimus, ita in *S. Literis* descripta sunt, ut & notentur anni Nabuchodonosori. Horum cum Ærà Templi connexio quomodo certum sit fundamentum Chronologiae Hebraicæ, plenius intellegitur deinde ex ordinatione annorum Regis istius secundum Canonem Ptolemæi, de quo in Articulo de Babyloniis. Con-

nexo ista jam hic exhibenda.

Cœperat regnare Jehojakimus, ut dictum est, anno Templi 380.

Annus ejus 4, Templi 383, fuit i Nabuchodonosori. *Jerem.* XXV, 1. Eo anno Pharao Necho fuit vietus a Nabuchodonosoro in Carchemisho ad Euphratem. *Id. XLVI, 2.*

Ab eo tempore Victori obnoxius Jehojakimus, quum rebellaret anno regni sui 8, Templi 387, Nabuchodonosori 5, hic contra eum ascendit, & eum vincivit catenis, sed datâ obsequii fide restituit, ita ut fieret ipsi Jehojakimus servus per annos 3, 2 Reg. XXIV, 1, a quo renovati regni exordio annum 3 Jehojakimi numerat *Daniel.* I, 1.

Cæterum ille annus 3 a primo regni initio erat ei 11 & ultimus juxta 2 Reg. XXIII, 36, 2 Chron. XXXVI, 5, quumque rebellans eo anno periisset, regnavit pro eo Jehojachinus mensibus tribus, 2 Reg. XXIV, 8, & diebus decem 2 Chron. XXXVI, 9. abducendus inde Babylonem cum Nobilissimo quoque, 2 Reg. XXIV, 11, *seqq.* 2 Chron. XXXVI, 10, ita ut codem anno, Nabuchodonosori 8, 2 Reg. XXIV, 12, expilato regno præficaretur Zedekias.

D

dekias. *ibid. v. 17.*

Fuit annus iste Templi 390, notabiliter celebratus ab *Ezechiele, cap. IV, v. 5*, non sine causâ, quum habuerit tres Hierosolymorum Reges, Jehojakimum misere pereuntem, Jehojachinum in captivitatem abductum, & Zedekiam in expilato regno relictum; annus etiam, a quo *Ezechiel* annos suae deportationis deducit. *cap. XL, 1.*

Quum ob defectionem, *2 Reg. XXIV, 20, 2 Chron. XXXVI, 13*, anno Zedekiae 9, Templi 399, urbs Hierosolyma obsideri coepisset, *2 Reg. XXV 1, Jerem. LII, 4*, anno jam sequenti, Zedekiae 10, Nabuchodonosori 18, Templi 400, servebat obsidio. *Jerem. XXXII, 1.*

Et haec tenus steterat Templum. Annus sequens, Zedekiae 11, Nabuchodonosori 19, *2 Reg. XXV, 2, 3. segg. Jerem. LII, 5*, in quem incidunt Templi simul & Urbis eversio, cum omnibus calamitatibus, quae dictis capp. & *2 Chron. ult.* memorantur, primus est *Captivitatis Babylonica*, secundum prædictionem *Jeremie, XXV, 12, & XXIX, 10*, per annos tolerandæ 70; quos cur alio ab anno, quam ultimo isto Zedekiae, & Nabuchodonosori

19, qui sit P. J. 4107, a. Chr. 607, deducere non liceat, ex Serie Regum Babylonicorum suo loco intelligendum.

Hic modo illud adhuc faciendum, quo facilior evadat ratio, ipsa de summâ temporis, quod ab Templi initio usque ad excidium ejus fluxit, certissime statuendi.

Unice eo pertinet, annorum istam descriptionem, quæ per partes in digestionis tenore exhibita, junctim nunc exhibere in subjecto Laterculo; id quod ecce tale est.

Aera	Reges	Reges
Temp.	Judæ.	Israelis.
1 Salomo	36.	
37 Rehabeam	17.	Jeroboam 22.
54 Abia	3.	XVIII.
56 3. I. Asa	41.	XX.
57 II.		21. I. Nadab 2.
58 III.		2. I. Baasha 24.
81 XXVI.		24. I. Ela 2.
82 XXVII.		2. I. Omri 12.
93 XXXVIII.		12. I. Achab 22.
96 41. I. Josa-		IV.
	phat 25.	
112 XVII.		20. I. Acha-
		zia 2.
113 XVIII.		21. 2. I. Jeho-
		ram 12.
117 22. I. Jeho-	V.	
	ram 8.	

- 124 8. I. Achazia 1. XII.
 125 Athalia 7. Jehu 28.
 131 7. I. Joas 40. VII.
 153 XXIII. Jehoachaz 17.
 167 XXXVII. 15. I. Jehoas 16.
 168 38. I. Amaria 29.
 182 XV. 16. I. Jerobeam II 41.
 193 26. I. Azarias 52. XII.
 208 XVI. XXVII.
 222 XXX. XLI. Interregnum 7.
 230 XXXVIII. Zacharias, & Shallumus.
 231 XXXIX. Menahem 10.
 242 L. Pekahia 2.
 244 LII. Peka 20.
 245 Jotham 20. II.
 260 17. I. Achaz 16. XVII.
 264 20. V. Hosea 9.
 266 VII. Hiskia 29. III.
 270 10. IV. VII. Samaria obessa.
 272 12. VI. IX. Samaria
capta, &
349 Amon 2. Regno finis.
 350 Jofias 31.
 380 Jehojakim 11.
 390 Jehojachin,
& mox Zedekias 11.
 401 Templi excidiū, & Captivitatis initium.

De Ægyptiis.

Dicendis hinc aliarum Gentium fatis, primum occupent locum Ægyptii. Facto inde per Orientem flexu, ex Asiam in Europam, inde tandem in Africam venietur.

In ordinandis Ægypti Dynastiis Josephus Scaliger, *Can. Ifag. l. 2,* alteram postulaverat Periodum Julianam.

*Dionysius Petavius, de Doctr. Temp. lib. 9, & 10, Dynastias istas ut fabulosas & ementitas rejecerat, scribens etiam Rat. P. 1, lib. 2, cap. 10, *Ægyptiorum Origines & Dynastie, quas ex Africano & Eusebio Georgius Monachus colligit, multis fabulis aspersa sunt.**

*Ioannes Marshanus, quum crederet, Dynastias istas neque in immensum extendi debere, neque omnino rejici, a falsi criminе vindicare instituit prisca, ut dicit, Templorum Scrinia; respiciens nimirum memoratos Syncello Autores, *Eratothenem, Manethonem, & Veteris Chronicon,* siquidem tam Manetho quam Chronicon origines Ægypti ex *Sacris Mercurii Libris* traduxisse dicuntur.*

Factum hoc Memorabili in Operे (*Canone Chronicō*) præter

Res Ægyptiacas, aliarum quoque Gentium antiquitates usque ad Xerxis ævum ita complexo, ut plane Liber ille dici debeat vetustissimi temporis unica & Norma & Lux, quicquid vulgo arguatur illa similitudo cum sententiâ *Joannis Spenceri*, de arcessendis Hebræorum Sacris ex Ægypto, aut *70 hebdomadarum Daniellis*, contra communem consensum, interpretatio, una cum paucis id genus alii.

In digerendis Ægypti Dynastiis ea Viro ratio, ut, priores illas *Deorum* & *Semideorum* de Gentis Astronomiâ & Theologîa interpretatus, in reliquis rem expediatis tali coordinatione, quam jam inde a temporibus Diluvio proximis quatuor Regna simul extitisse intelligantur, *Thebanum*, *Thiniticum*, *Memphiticum*, & *Inferioris Ægypti*; notabiliter isti coordinationi favente illâ e *Sacris* notâ Ægypti divisione in *Mizrajim*, *Noph* sive *Moph*, & *Pathros*. conf. *Ezai. XI, 11*, & *Jerem. XLIV, 1*.

Regum Thinitarum series, quam occasione aut causâ incertum, circa annum P. J. 2962, post Diluv. 593, defecerit, nec ulterius fere duraverint Pyramidum Conditores *Memphite*,

crescente ita magnis accessionibus Thebanorum potentia.

Inferioris Ægypti Regnum quum invaderet ingens multitudine Advenarum, qui genere haud dubie Arabes, Pastores per contumeliam, Tanitæ a regni sede dicti sunt, pluribus rem commemorante *Manerhone apud Josephum contr. Apion. lib. 1*, tum annus fuerit P. J. 3070, post Diluv. 701, post Israeltarum in Ægyptum adventum 58.

Eadem ita irruptio & Israeltarum in Ægypto calamitatis, & multorum ex ipsis Ægyptiis (Cecropis, Cadmi, Danai) exili caufa fuerit.

Longe adeo lateque, secundum *Manerhonem*, vim armorum intentaverint Invafores isti, ut ne Memphis quidem cladis esset immunis, & in universum, *eodem teste*, annis 511 in Ægypto regnaverint.

Tum usu tandem bellicosiores facti, qui premebantur, prospere rem gerere cœperint, ejetisque adeo Pastoribus sub anno P. J. 3581, post Diluv. 1212, a. C. 1133, ad Thebanos Reges pervenerit totius Ægypti dominatio, quam interjecto tempore longissime protulerit *Sesostris*, multarum Gentium in Africâ,

Africā, Asiā, quarundam etiam
in Europā, testantibus *Herodoto*
lib. 2, *Diodoro Siculo lib. 1*, aliasque,
felix simul fortisque dominor.

Sesostrim hunc, quem Græci,
quasi Bello Trojano & Minoe
vetustiorem, ad Danai tempora
perperam retulerint, non nisi
in Rehabeami temporibus col-
locandi, & eundem faciendi cum
Sesaco in *Sacris memorato*, inde
sit causa, quod jam *Josephus*, *An-*
tig. lib. 8, cap. 4, hunc in mo-
dum scripsit: Οὐ Θεὸς ὅπερει τοῖς Ἀιγυπτίων βασιλέα Σουσάνην,
θεὶ δὲ αἰλανθεῖς Ηέροδοτος ταῖς
περάξεις αὐτῷ Σεσώρει περισσώτει:
Deus immittit Αἴγυπτορum Regem
Susacum, circa quem deceptus He-
rodotus actiones ejus Sesostri attribuit:
Quodque *Diodorus Siculus*, *lib. 1*,
Αἴγυπτορum ex Sacerdotum
testimonio ita tradidit: ἀρχαι
λέγεται τὸν Μηνᾶ τὸν διοτίγνον δύο
τερψ τοῖς πεντήκοντα τὸν ἄπαντας
ἐπι τοῖς τοῖς χιλιῶν γῆ περγοσιών:
regnasse dicuntur Μενα Ποστεί ad
52 annis amplius 1400.

E Successoribus, sub quibus
aliquandiu duraverit magnificus
victoriæ fructus (ex laudato jam
Manethone apud Josephum lib. 1
contr. Apion.) proximus Sesostri
fuerit **RHAMSES**, cuius nomen
luculentissimo monumento in-
scriptum Thebis olim vidit Ger-
manicus, *C. Tacito* id ita memo-
rante, ut amplissimum inde &
Regis ipsius & Majestatis Αἴ-
γυπτiacæ sit testimonium, re-
prehendendo quidem *f. Lipsio*,
cujus, ad locum Taciti, de quo
agitur, hæc annotatio: *de tantâ*
potentia Αἴγυπτοrum nihil se legisse,
nec facile credere.

Locus Taciti est *Annal. lib. 2,*
cap. 60, de Germanico in Αἴ-
gyptum profecto, cognoscen-
cæ antiquitatis causâ: *Mox vi-*
sit veterum Thebarum magna ve-
stigia. & manebant struetis moli-
bis litera Αἴγυπτia, priorem opu-
lentiam complexa: jussusque e Se-
nioribus Sacerdotum patrium ser-
monem interpretari referebat: ha-
bitasse quondam septingenta millia
estate militari; atque eo cum exer-
citu Regem RHAMSEN Lybiā,
Αἰθιοπiā, Medisque, & Persis, &
Bactriano, ac Scythā potitum; quas-
que terras Syri, Armenique, &
contigui Cappadoces colunt, inde Bi-
thynnum, hinc Lycium ad mare, im-
perio tenuisse. Legebantur & indi-
cta Gentibus tributa, pondus argenti
& auri, numerus armorum equo-
rumque, & dona Templis ebū at-
que odores, quasque copias frumenti
& omnium uenfūlium quaque Natio
penderet; band minus magnifica,
quam

quam nunc vi Parthorum, aut potentiā Romanā jubentur.

Sub exitum Seculi ante Christum IX splendidissimum Imperium non modo intra Aegypti limites rursus sit conclusum, sed & in minores dissipatum partes, quas adeo facilis oppresserit SABACON Aethiops, qui SUA vel Sous ille, memoratus 2 Reg. XVII, 4.

Sabaconis regressum (quum annis ille in Aegypto regnasset 50, Herod. lib. 2, cap. 137) secuta est θωδεναξία, quæ quum durasset annis 15, ut scribit Diodorus lib. 1, omnia iterum devoluta sunt ad PSAMMITICUM illum, cuius a temporibus Res Aegypti ἀτεγένεις, exacte, (ut asseverat Herodotus lib. 2. cap. 154) Græcis jam innotuerunt, ita ut & inde mentionem earum & digestionem passim Chronologi instituant. vid. Petav. Rat. P. t. lib. 2, cap. 10, & P. 2. lib. 3, cap. 7.

Digestionis alia secundum alias sit ratio. Ex mente Herodoti, qui ut antiquior solet præferri, Psammitichi initium incidat in annum P. J. 4045, qui Templi est 339, ante Christum 669. Hunc in modum. Trivit Herodotus annos

Psammiticho	54.
Necho	16.
Psammi	6.
Aprie	25.
Amaſi	44.
qui omnes	145.

Hi si ponantur ante annum Cambyſis 6, quo ille, victo Psammenito, Aegyptum occupavit, quem esse constat annum P. J. 4190, ante Christum 524, sit initium Psammitichi, ut dictum, annus ante Christum 669.

Quo minus huic Chronologię acquiescatur, utque non modo five cum Diadoro Amaſi largiamur annos 55, five cum Eusebio Psammi 12, Aprie 30, five cum Marshamo annos undecim αβαστλεύτως ponamus post Psammin, sed plane tredecim annis totum spatium producamus, certissimus Sacra Historia tenor exigit.

Juxta calculum ex mente Herodoti dicendum esset, cœpisse Necho anno P. J. 4099, Templi 393. Atqui Necho occidit Josiam anno Templi 380. vid. pag. 25. in Josiā.

Isto anno Templi 380, P. J. 4086, a. Chr. 628, si regnare cœpit Necho, necessarium est, ut dicamus, Patrem ejus Psammitichum sui regni initium habuisse

buisse anno Templi 326, P. J. 4032, a. Chr. 682.

Dicit Herodotus lib. 2. cap. 157, de annis 54, quibus regnavit Psammitichus, obsidionem Azoti impensos fuisse 29. ἀντὶ τοῦ οὐδὲν οὐδὲν πολιορκεομένην ἀντεῖχε, τὴν μὲν ἴδμεν: illa Azoris omnium urbium, quas scimus, diutissime obsidionem toleravit. Hoc scilicet initium proferendi rursus imperii. Urbs illa imminebat Aegypto. Azarias eam eripuerat Philistaeis. 2 Chron. XXVI, 6. Occupaverat eam deinde Thartan, Dux Sargonis (Assarhaddonis) Regis Assyriorum. Esai. XX, 1.

NECHO anno, ut dictum, Templi 380, P. J. 4086, ante Chr. 628, Patri succedens, quam animose ejus proposito institerit, non modo ex Herodoto, sed & ex Sacris Literis notum est. De profecitione ejus versus Euphratem & Carchemishum, occisoque in itinere Josiā ad Megiddumtem, vid. 2 Reg. XXII, 29. 2 Chron. XXXV, 20. De Joachazo evocato Riblam in terrā Hamath (Antiochiam) & mox vinculis reoneroato, atque in locum ejus regnare jussio Jehojakimo, 2 Reg. XXIII, 33, 34. 2 Chron. XXXVI, 1, 2, seqq.

Potens haec tenus & felix erat Necho. Mox invaluere Babylonii. Anno 4 Jehojakimi Regis Judæ, Templi 383, copiae Pharaonis Nechûs, quæ fuerunt in Carchemish ad Euphratem, percussæ sunt a Nabuchodonosoro Rege Babylonis, Jerem. XLVI, 2: & ita non amplius egressus est e terrâ suâ Rex Aegypti, quia Rex Babylonis cuperat, quicquid fuit Regis Aegypti, a Fluvio Euphratis usque ad Flumen Aegypti. 2 Reg. XXIV, 7.

Dum regnat Psammis, successor Patris anno P. J. 4102, ante Chr. 612, contigisse, auctoribus Babylonii, illam Aegypti vastationem, de quâ Ezech. XXIX, XXX, XXXI, satis est probabile.

Kab' ἡσεβολήν accipienda, quæ prædicuntur de tantâ calamitate, pronuntiat Petavius, Rat. P. 2. lib. 3. cap. 7.

Scaligerò in Can. Isag. certissimum visum, quæ ab Ezechiele dicuntur de Aegypti desolatione, ita ut in desertum redigenda sit, hec Dei misericordia remissa fuisse, & non contigisse, quemadmodum neque Niniven deleverit, ut per Jonam & Nahum interminatus erat.

Re-

Rectius idem alibi: quod per-spicie in Sacris indicatum, id ignorasse Herodotum, quia Sacerdotes illi Ægyptii, qui ei sciscitant de Rebus Ægyptiacis respondebant, ea tantum, quæ ad laudem Gentis faciebant, docuerint, cætera, quæ ad illius ignaviam, servitutem, & tributa Chaldaëis data, pertinebant, tacuerint.

Ita tenentibus magis perspicuum, cur post Psammin numerari possint anni tredecim αβατίλευπτι, quorum si primus dicatur annus P. J. 4108, a. Chr. 606, postremi eorum septem pertineant ad Seculum ante Chr. VI, de quo in Cap. seq.

De Tyriis.

TYRIORUM ut opes per navigationem insignes fuere, ita & Reges aliquor, quos præterire non licet.

ABIBALI, quem qui præcessere ignorantur, Filius fuit **HIROMUS**, Davidis & Salomonis amicitia notissimus.

Octavus ab Hiromo fuit **ITHOBALUS**, Achabi Sicer. Reg. XVI, 31.

Undecimus vero **PYGMALION**, Frater **DIDONIS**, cuius ma-

xime ob profectionem, quæ contigit anno Pygmalionis septime, teste Menandro, apud Joseph. contr. Apion. l. 1, ex ipsis Tyrriorum Annalibus, tota quoque inde series exhibenda est.	Tri-
Abibalo	o.
Hiromo	34.
Baleazaro	7.
Abdaftarto	9.
Nutricis Filio	12.
Astarto	12.
Aserymo	9.
Pheleti M. 8.	
Ithobalo	32.
Badezoro	6.
Matgeno	9.
Pygmalioni	47.

Ut secundum Laterculi istius numeros pronuntietur, non modo, in quantum coincidant tempora Ithobali & Achabi, sed etiam, quis sit annus ille, quo Dido in Africam profecta, noctandum est, conditum fuisse a Salomone Templum anno Hiromi undecimo, ita Joseph. Antiq. lib. 8. cap. 2, vel duodecimo, ut idem contr. Apion. lib. 1, id quod temere convellitur a Petavio Rat. P. 2, lib. 2, cap. 13, & lib. 9, de Doctr. Temp. cap. 62, ob tenorem scilicet narrationis 2 Sam. V, sed male acceptum.

Est

Est quoque apud Josephum, Antiq. lib. 9, cap. ult. iisdem ex Annalibus, memoria ELULÆI, sub quo navalium contra Salmanassarem prælio Ητι ταῦθη πάντων εἰς Τύρῳ ποὺ, aucta est omnium Tyriorum gloria.

In lib. 1, contr. Apion. extat & altera series partim Regum, partim Judicum (Δικαστῶν) quorum sub primo ITHOBALO excisa a Babyloniis Tyrus, post obsidionem annorum 13, ut Idem Antiq. lib. 10, cap. II.

Ab IROMI, qui ultimus exhibetur, anno 14, quo scilicet Κύρος ὁ Πέρσης τὸ κράτος περίλαβεν, Cyrus Persa imperium ad epius est, posset retro numerari, ad constitendum annum excidi, si fatis explorata essent omnia. At proxime id excepisse cladem Hierosolymitanam, perspicuum est ex Ezech. XXVI, 1, 2, 3, seqq.

Dicto capite Ezech. & seq. XXVII, describitur & violentia oppugnationis, & mox ipsum excidium.

Factum istâ clade, ut relictâ Continente in vicinam Insulam transferretur fortunarum Sedes. Inde Palatyrus, & Tyrus Insularis, oppugnante Alexandro, Peninsula evasura.

De Regno Damasceno.

Erum, qui Damasci regnare, nota est aliqua successio ex Sacris Literis.

Celebrantur illic Hebræorum hostes, sociiive, REZON, qui & HEZION, TABRIMMON, BENHADAD, HAZAEL, BENHADAD II, & REZIN.

Constitutum illud Regnum, tempore Davidis, per Rezonem Filium Eliadabi, qui fugerat ab Hadadezere Rege Zobe Domino suo, 1 Reg. XI, 23, seqq. vieto a Davide, 2 Sam. VIII, & 1 Chron. XVIII.

Rezinem occidit, & Regno finem fecit, idem ille, qui Galilæam invasit, Teglathphulassar. 2 Reg. XVI, 9.

De Assyriis.

Assyriorum dominationi a quibusdam ea tribuitur vetustas, quæ ad NIMRODI æatem, haud magno sane intervallo a Diluvio disjunctam, admovenda sit.

Non desunt, quibus ipse Nimrodus sit BELUS ille, qui Syncello inter Gentis hujus Reges ordine primus.

NINO inde & SEMIRAMIDES adscribuntur magnificæ.

E

Mox

Mox autem triginta aut plures ponuntur Reges, nullo facinore memorabiles.

SARDANAPALUM, qui agmen claudit, illato bello vicisse dicitur ARBACES, imperium, quod 1300 aut amplius annis tenuerint Assyrii, ita transferens ad Medos.

Id his dum duraverit annos ultra 300, interim Assyrii, spretis victoribus, rem percussam aliquando restituerint, idque fuisse Regnum, ut vocari consuevit, Redivivum, Sacra nimis rurum Scriptura Assyriorum potentiam celebrante inde a temporibus Menahemi, qui regnare coepit, ut ante dictum, anno Tempoli 231.

Veterem hanc & constanter traditam vel receptam doctrinam primus redarguit Herm. Conringius, peculiari Libro de Asia & Egypti Antiquissimis Dynastis, quem videre licet in Syntagma Variarum Dissertationum Rariorum, quae annis abhinc non multis prodiere ex Musaeo νῦν μέν, quo & nos Praeceptore profecimus, Joannis Georgii Grævit,

Multas mox rationes contra eandem protulit Usserius Armanthus, in Annalibus Veteris Testamenti; quod & ipsum fecit Mars-

hamus, in Canone Chronicō.

Patronum e diverso se ei præstítit Ulricus Huberus, peculiariter primo Dissertatione, quæ mox inserta Institutionibus Historia Civilis.

Argumentorum vim spectantibus dubium quidem aliquatenus esse possit, an plane hac in parte repudiandus sit Cresias, quem secuti sunt reliqui, Vir quidem jam Aristoteli, de Hist. Animal. lib. 8, cap. 28, ἐν οἰκιστοῖς, non fide dignus, & Plutarcho in Artax. acriter reprehensus, sed potissimum ob speciem narrationum τὸ παρεπιπόντιον καὶ απεσδόντων ἔχοντων πλὺν τῷ τὸ ἔγγον τῷ μυθώδους, quæ habeat quod affectus moreat, quodque sit inexpectatum & proxime ad fabulam accedar, perinde & Photio, Tim. 72, mentiendi libidine infamis, sed præcipue εὐ τοῖς ἐπηρεοφερόντος ἀντιτίθενται, in iis quibus titulus Indica: dum scilicet opponitur ei Herodotus, aliis quidem fide dignus ideo, quod distinxerit, quid ex famâ vel traditione accepterit, quidque dubio carere existimaverit, verum qui de Assyriis non nisi obiter sit locutus, cuique, præter paucos isto respectu non convenienter satis allegandos, accesserit quidem Arrianus, in Prefat. Oper. sed ut causæ

causæ suæ serviret; notandâ jam ante alia asseveratione Ctesiæ de inspectis βασιλικâs φθεζ̄s, Regis Membranis.

At vero non simile, temporibus Diluvio proximis potuisse jam eas esse regnantium opes, quales Nino tribuuntur & Semiramidi; ingentes ductos exercitus, subactam totam Asiam cum Aethiopiâ simul & Indiâ memorantibus Cresia sequacibus Diodoro, Justino, Ensebio, aliisque.

Suspectum & hoc, quod dicitur Diodoro πάντας παρεγένετος διαδεχόμενος τὸν Δέκατον, ita ut semper Regni Paterni successor foret Filius, quæ verba Velleji Paterculi. Tantâ in duratione nimis id insolens.

Non minus suspectum, quod tanta sit dissensio, tam de Imperii duratione, quam de Regum numero, Ensebio quidem recensente Reges 36, quorum omnes sint anni 1240, Syncello autem 41, per annos 1460.

Quin suspectum & illud, quod tot numero Regibus nullæ attribuantur res gestæ, adeo ut Diodorum piguerit & nomina singularum & annos recensere, διατομὴ μηδὲν ἔχει αὐτῶν πεπλάχθαι μνήμης οὔτε οὐ, quod nihil ab illis sūt factum memorie dignum.

In primis prodigio simile dica-

tur, quod tam vasti Imperii nullum diu in *Divinis Scripturis* vestigium existat, quum sane ejus, si extitisset, pluribus in locis necessario debuisset mentio fieri.

Locus apud *Simplicium*, de transmissis a Callisthene anno rum ante Alexandrum M. 1903 observationibus, eam profectio vim habet, ut intelligamus antiquitatem Urbis Babylonis, jam condi cœptæ a Nimrodo, cui utique ætate proximus Assur, Fundator Ninives, &c nominis Genti Autor. At alterutri protinus subjugere Successores, quorum immensæ fuerint opes, rerum statui, qui tunc esse potuit, minime convenient.

Rectius itaque, ex mente Herodoti lib. 1. cap 95, ante Medos usque ad Cyrum annis 150 imperio potituros, floruisse dicuntur Assyrii per annos 520.

Sic ex mente ipsius, lib. 1. cap. 184, aliorumque pariter, ad tempora fere Iliaca pertineant Ninus & Semiramis, minime tamen cogitandâ insigni aliquâ prævalidarum opum magnitudine.

Illa scilicet iis demum conveniat temporibus, quibus, clamque scilicet jam Agyptiorum potentia, bonâ fide invaluere illi in *Sacris Scripturis* memorati;

PHUL, TEGLATHPHULASSAR,
SALMANASSAR, SENACHERIB,
& ASSARHADDON.

Posit cum *Ufforio* celebratus
ille ab Exoticis *Sardanapalus* dici

Filius *Phal*is, ut ita retineantur,
quæ *Diodoro* memorata ex *Cresia*,
de defectione *Arbaci*, simul &
Belesi, qui sit Babyloniorum
Rex *Nabonassar*.

Non nisi initium, quod Medi
dixi juxta *Herodotum* conveniat,
intuentibus plane licet cum
Schotano P. 2. Biblioth. Hist. Sacr.
Ver. Testam. *Sardanapalum* facere
euadem cum *Affarhaddone*, cui
post cædem Patris Senacheribi,
2 Reg. XIX, 37, turbatior fuerit
pueritia, ita ut ejus contemptu
defecerint Medi, post brevem
avrovouic Regem sibi sumpturi
Dejocem.

Patitur id & nominum &
temporum ratio, convenienter
satis Assyriorum Regum ultimo
dicendo *Affarhaddone*, qui scilicet
corroboratæ ætate regno
quoque potitus sit Babylonico,
cujus mox nomen prævaluuit, ita
ut hic ipse non aliud sit quam
Affaradinus, inter Babylonios jam
recensendus.

Hoc ita se habere, præter e-
videntissimam istam nominum
similitudinem, & consentientem

Historia Sacra tenorem, palam
arguit liquidissimus temporum
concentus, qui ex successionibus
Babylonicis jam protinus intel-
ligetur.

De Babyloniis.

Origines Babylonicas repe-
tendas esse jam indea NIM-
RODO (qui Græcis BELUS, con-
sueto vocabulo, quo Orientali-
bus appellati Imperiorum vel
Gentium Conditores) satis su-
perque evicit Vir omni Litera-
rum in genere versatissimus Ja-
cobus *Perizonius*, vindicatæ eru-
ditissimis *Dissertationibus* veritate
observationum, quas iusflū Ari-
stotelis transmisisse Callisthe-
nem, proditum est; contra *Mars-
hamum* scilicet, qui accipi eas
voluerat de postulatâ, ad ordi-
nandas observationes ante Na-
bonassarum, Periodo Sothiacâ
annorum 1460, fidem ita factu-
rus sue assertioni de recentissi-
mâ Babylonis origine.

In Historiâ Abrahami inter-
plures *Mosi* memoratur AMRA-
PHEL Rex Sinear i. e. Babylonie.
Genes. XIV, 1.

Quam interim vetusta non
fuerit Imperii aut gloria aut am-
plitudo, notabiliter docet locus

Esaï.

Ezai. XXIII, 13, si recte explicetur.

At notæ Regum successiones inde a NABONASSARO, beneficio Canonis, qui Æram exhibet, ordinandis temporibus insigniter utilem, adeo ut illius ope connecti possit Chronologia Sacra cum Profanâ.

Caput Æræ est annus ante Christum 747, P. J. 3967, Conditi a Salomone Templi 261.

Ptolemaicus vocari consuevit iste Canon, quia ex MS. Claudi *Ptolemei de Hypothesibus Πλανητῶν* est editus.

Pars ejus usque ad Alexandrum, cuius præcipuus est usus, ita se habet.

Ptolemæi Canon Regum.

Assyriorum & Medorum.	Anni singuli.	Anni colle-
Nabonassari	14	14.
Nadii	2	16.
Choziri & Pori	5	21.
Jugæi	5	26.
Mardokempadi	12	38.
Arciani	5	43.
Interregni primi	2	45.
Belibi	3	48.
Apronadii	6	54.
Rigebeli	1	55.
Mesessimordaci	4	59.
Interregni secundi	8	67.

Assaradini	13	80.
Saosduchini	20	100.
Chyniladani	22	122.
Nabopollastari	21	143.
Nabocollastari	43	186.
Ilvarodami	2	188.
Nericastolastari	4	192.
Nabonadii	17	209.

Periarum.

Cyri	9	218.
Cambysis	8	226.
Darii primi	36	262.
Xerxis	21	283.
Artaxerxis primi	41	324.
Darii secundi	19	343.
Artaxerxis secundi	46	389.
Ochi	21	410.
Arogi	2	412.
Darii tertii	4	416.

Græcorum.

Alexandri Macedonis	8	424.
&c. &c.		

Mors Alexandri incidit in annum ante Christum 323.

Plerique ex Regibus, qui pertinent ad intervallum, quod absolvit debet primâ hac Sectione, finiendâ scilicet in anno quarto Nabocollastari, quales fuerint quasve res gesserint, ignotum est.

A NABONASSARO ideo initium digestionis ductum, quia ipse rerum priorum ordinem corruperit, ex Berofo & Alexander Polybistrore autor est Syncellus.

MARDOKEMPADUM esse il-
lum MERODACHUM, qui Lega-
tos gratulatum misit ad *Hiskiam*,
² Reg. XX, 12, & ad quæren-
dum deprodigio, quod acciderat,
² Chron. XXXII, 31, digestionis
ordo demonstrat. Cœpit re-
gnare Mardokempadus, juxta
Canonem, anno Nabon. 27, qui
annus Templi 287. Sic illum in-
telligimus per annos 8 contem-
poraneum fuisse Hiskiæ, re-
gnanti, ut ante dictum, ab anno
Templi 267, usque ad annum
295, qui Nabon 35.

Tempore Hiskiæ regnare
cœpit apud Aslyrios *Affarhaddon*
² Reg. XIX, 37, puer haud du-
bie; nam Patrem occiderant
Frates *Majores*, ideo pulsi ῥω-
τῶν πλιτῶν, *Joseph. Antiq. lib. 10,*
cap. 2. Ille ergo adultus recte
dicitur post interregnum, quod
Babylonis duravit annis 8,
præfesse etiam iisdem cœpisse ab
anno Nabon. juxta Canonem
68.

Sic intelligimus, cur dicatur
² Chron. XXXIII, 11, Babylonem
abductum esse Manassèn.

Præcipua obserratio est de
annis NABOPOLLASSARI, qui
Hebrais est NABUCHODONO-
SOR, cognomine ipsi apud eos-
dem Filio, quem Canon distin-

cte NABOCOLLASSARUM ap-
pellat.

Utriusque horum insignis est
claritudo tam ex *Sacris Literis*,
quam ex *Josepho* discenda.

Ilorum sub regno Babyloni-
cæ dominationis majestas in im-
mensum aucta est. Illis auto-
ribus contigere, quæ *Judæi*,
quæ *Tyrii*, quæ *Ægyptii*, con-
tinuo annorum aliquot spatio,
perpessi.

Clades Hierosolymorum, in
quâ ordinandi temporis cardo,
Patris cum annis est connecten-
da, notabiliter, ut jam in Re-
bus Hebraeis auditum, præeun-
te *Scripturâ Sacrâ*.

Jerem. XXV, 1, conjungitur
annus quartus *Jebojakimi* cum
anno primo *Nabuchodonosori*. Ille
annus Templi 383, Nabonass.
123.

² Reg. XXIV, 12, cum anno,
quo deportatus *zechonias*, & ex-
pilato regno præfектus *Zedekias*,
conjungitur annus octavus *Na-
buchodonosori*. Hic Templi 390,
Nabon. 130.

Jerem. XXXII, 1, cum anno
decimo *Zedekia*, quo ferrebat
Urbis obſidio, conjungitur an-
nus *Nabuchodonosori* octavus de-
cimus. Is Templi ultimus five
400, Nabon. 140.

Se-

Sequens annus, quum regnasset *Zedekias* annis undecim, *2 Reg. XXIV, 18*, *Nabuchodonosori* fuit nonus decimus, *cap. seq. v. 8.*

Hic ille est, qui debet dici primus *Captivitatis Babylonicae*, ita ut juxta *2 Chron. XXXVI, 22, Eze. I, 1, Jerem. XXV, 12, & XXIX, 10*, quum annis haec durasset 70, finem ei attulerit annus primus *Cyri*, qui est in *Æra Nabonassari* 210, reliquis usque ad Christum 537, adeoque non primus *Cyri* simpliciter regnantis, sed *Babylonem* jam tenentis.

Manifesta est veritas, si ponuntur, juxta Canonem, anni *Nabopolassari* 3. *Nabocollassari* 43. *Ilvarodami* 2. *Nericassolassari* 4. *Nabonadii* 17. *Cyri* 1. qui omnes 70.

Id quo magis perspicuum, eo minus valeant aliorum rationes, quibus cum annis *Jehojakimi* & *Zedekiae* conjunguntur anni *Nabuchodonosori Elii*.

In universum vetat hoc tenor narrationis *Berosiane*, apud *Joseph. Ant. l. 10, & c. Ap. l. 1*, uteunque nec ipse Josephus allegatione ista recte sit usus.

Jam vero singulorum ordinata-

tiones primo ita instituantur, ut Captivitatis initium deducatur non ab Urbis excidio, sed vel a deportatione Jechoniæ, vel ipso jam anno 4 *Jehojakimi*; deinde nec in reliquum satis probari possunt.

Calvissi, sive potius *Scaligeri*, & sequacium calculus ita deducit annos 70 a deportatione Jechoniæ, ut tamen cum illâ non cohæreat annus *Nab. 151*, qui, sec. Can. *Nabuchodonosori F. est 8*, sed ut, per anticipacionem quadriennii, annus ille dicitur *Nab. 147*, utque ita annus 70 fiat annus *Nab. 216*, quasi & *Judeis* potuerit esse annus *Cyri 1*, qui jam 7.

Petavius, qui ponit finem Captivitatis in anno *Cyri*, ut debet, vere 1, *Nab. 210*, initium ejus deducit ab anno *Jehojakimi 4*, *Nabuchodonosori F. 1*, ita ut ille sit, non, sec. Can. 144, sed, per anticipacionem, quâ & ipsi opus, 141.

Ex mente aliorum ita quidem anni 70 inchoantur ab anno *Jehojakimi 4*, ut initium istud sine ullâ anticipatione incidat in annum *Nab. 144*, *Nabuchodonosori F. vere 1*. Sed neque id ipsum probabile, quum doceri poscit, ita effici, ut jam nullâ

nullà parte cohaerent Tempora Merodachi & Hiskiæ ægrotantis. Et tamen sic quoque annum Nab. 210, Cyri illum vere 1, Captivitatis finis transfiliat.

Contra tot inconvenientias veriorem tenere sententiam, eo magis est necessarium, quo magis res illa pertinet ad Sacrae Chronologiæ & Profanæ istam connexionem, cui, ut certæ basi, omnis retro, ipsâ ab Temporum origine, computatio inititur.

De Medis.

Idem Autores, quorum calculo Aslyrii tam mature imperant, quomodo & erga Medos liberales sint, superius auditum.

Initium annorum 150, qui illis imputandi juxta Herodotum (ante Cyrus scilicet, cuius in temporibus fundamentum omnis retro numerationis) incidit in annum Nabonass. 39, ante Chr. 709.

Primum Regem DEJOCEM etiam Armeniâ & Cappadociâ potitus esse anno regni sui 22, inde colligitur, quod scribit Herodotus lib. 1, cap. 130, Medos, quum imperium amitterent,

Dominos fuisse τῆς ἀνω Ἀλυρίαν μεμοντας Ασίης per annos 128. Cæterum annos Dejoci in universum tribuerat 53, lib. 1, cap. 102.

PHRAORTES adeo Filius ejus regnare cœperit anno Nabon. 92, ante Chr. 656. Ut Pater Regni fines protulerat versus Occasum, ita Filius eosdem protrulit versus Orientem. Primum omnium Persas aggressum esse & Medis subjecisse, mox alias aliasque Gentes, scribit Herodotus lib. 1, cap. 102. Versis autem in Aslyriam armis, cum magnâ exercitus parte interiit, quum regnasset annis 22. *ibid.*

Succedens anno Nabon. 114, ante Christ. 634, CYAXARES ultum ibat paternam cladem, & prælio superatis Assyriis, jam urbem Ninon obsidione premebat. *Hrod. lib. 1, cap. 103.* Hoc ipsum dum facit, graves pati cœpit Scythas, qui Madye cum Rege, Mæotide a Lacu, Cimmerios persecuti, late Asiam incurvavere. *ibid.*

Quin metu illorum factum videtur, ut Persis, datâ istiusmodi occasione res novas forte molitur, Filium *Darium*, Medum ab origine dicendum, cum potestate tituloque regio præficeret,

ficeret, admodum probabili hac 106) usque ad annum ante Chr. origine Regni Medo-Persici, 595 ævum extendet. de quo mox separatim.

Scythis post annos 28 rejectis, ita recuperatum esse imperium, autor est *Herodotus lib. 1, cap. 106*, ut & vires fuerint ad delendam Niniven. Hujus ad Urbis ex-pugnandæ commilitium quum nonnulli etiam arcessiverint Nabuchodonosorum, quemadmodum & scriptum in *lib. Tob. cap. XIV, sive ult. v. ult. de captâ Urbe per Nabuchodonosorum*, & Ashuerum Cyaxarem certum est, dici debere, videri Urbem defecisse a Babylonii, qui cæteroquin, postquam gemina Regna coaliissent, tam illic quam Babylone rerum sedem habuerant.

Memoratur etiam in rebus Cyaxaris bellum quinquennale, quod habuit cum Lydorum Rege Alyatte, sed cuius non nisi initium accuratiore calculo inciderit in annum ante Chr. 602, juxta observationem eclipses solaris, quæ eo bello contigit, (*Petav. Rat. P. 2, lib. 3, cap. 4.*) prædicente rem istam Jonibus Thalete Milefio, *Herodot. lib. 1, cap. 74.* De eo ergo jam *cap. seq.* Cyaxares quidem, quum annis regnasse dicatur 40 (*ibid. cap.*

De Regno Medo-Persico.

DE origine Regni Medo-Persici conjectura ingesta est in præcedenti commemoratione rerum Medicarum.

Regni ejus, inquit *Marshamus*, nemo Veterum Recentiorumve meminit, quum tamen apud Autores tam Sacros quam Profanos egregia sint ejusdem vestigia.

Nimirum *Aeschylus in Pers.* duos ponit Persarum Reges ante *Cyrum*, Primum *Medium*, Secundum hujus *Filium*.

Ut *Marshamus* velit, omnino idem facere dicatur *Xenophon, in Cyropad.* Secundum Regem appellans *Cyaxarem* Primum vero, ejus Patrem, *Astyagem*, de quo *Cedrenus*, Μήδη Δαρεῖ οὐκέτι Ασυάγης ἐλέγετο, πάπα δὲ τὸν Κύρου, *Medus Darius & Astyages dicebatur*, avus autem erat *Cyri*, diversus scilicet ab *Astyage Herodoti*.

Dum manifestum est, ita *Xenophonti* *Astyagem & Cyaxarem* memorari Reges Mediæ, ut diversæ ab hac *Perfidis* Regem faciat *Cambysesem Cyri Patrem*, dubitandum sane videtur, an &

F

illius

illius autoritas fidenter satis hac in parte adhiberi possit. Si fortasse dicere liceat, honoris causâ Cambysem Regem appellatum esse; manet tamen difficultas de *Media* ita ipsi discretâ a *Perside*, ut prioris nomine plane illi intellectum fuisse illud Regnum Medo-Persicum, de quo hic agendum, nequaquam statui posse, præter alia loca manifestissime id vetante, *in lib. 2*, eo Cyri ad Cyaxarem sermonem, in quo ita: ἐγὼ πολέμω διὰ σὸν πατέρα μετ' ἡμῶν Πέρος τεθέργα αὐτῷ τὰ ὄχηα τῆς οὐς χώρας τοι τὰ τῶν Ἀρμενίων, ego sepe cum omnibus, qui mecum sunt, Persis venatus sum circa fines regionis tuae & Armeniorum. Et talia sunt plura.

Nihilo fecius, qualicunque vel exemplo vel autoritate, si ita statuatur, **DARIUM MEDUM**, qui vulgo solet haberi idem cum *Nabonadio Babylonico*, regnasse in *Perside*, eique successisse Filium **CYAXAREM** (*Ashueron Estheris*) erunt aliqua in *S. Literis* multo clariora.

Darius Medus, Filius Ashueri, de semine Medorum, regnavit in Chaldaâ, Dan. IX, 1. quippe erat occupata Urbs Susorum, *Filia Babylonis*, *Jerem. LI, 33, Decus totius Terra TWW ibid. v. 41*, mo-

do subjiciatur tertium punctum, ut fiat *kibbutz*, addanturque circumstantiae, de quibus *superius*, *in v. 31: Cursor occurret cursori, nuntius occurret nuntio, ad narrandum Regi Babylonis, captiam esse Urbem eius ab extremitate (Babylonici Imperii pars ultima versus Persidem Susiana) & transistum occupatum esse* (intelliguntur Susides Pylæ, de quibus *Curt. lib. 5, cap. 3*) & *paludes combustas esse igne*; Arcem scilicet Susorum, quam circuit amnis Eulaeus, qui Susianam ab Elymaide disternat, *Plin. lib. 6, cap. 27*.

Daniel quum vixerit primo sub Imperio Babylonico, mox, Susis expugnatibus, sub Medo-Persico, inde causa commemorandi ea Regum nomina, quæ in Libri ejus tam priori parte, quæ Historica, quam posteriori, quæ Prophetica.

Firmat simul & illustrat sententiam mentio de Interdicto secundum *jus Medo-Persicum*, *Dan. VI, 9, 16*, quale & illud *Esth. I, 19*, sub *Ashuero*.

Jam hic *Ashueros*, regnans Susis, ab India usque ad Casch, *Esth. I, 1, 2.* (ab Indo Fluvio usque ad Tigridis ostia) cui Proceres Regni Medi & Persæ, *ibid. v. 3*, quis alius, quam *Cyaxares*, *Darii Medi Filius?*

Filius? Certe contigit Estheris Historia intra tempora Captivitatis Babylonicæ, Clem. Alex.

Strom. i. Mardochæus, qui cum Jechoniâ (Jehojachino) transportatus de Jerufalem, *Eph.* II, 6, inter Seniores reduces memoratur *Nebem.* VII, 7.

Pertinet quidem regnum Cyaxaris Medo-Persæ ad Seculum jam ante Chr. VI. Junctim & de ipso hic agi oportuit.

De Regno Lydorum.

LYdorum in Regno triplex Regum notatur feries, secundum *Herodotum lib. 1, cap. 7.*

ATYADAS exceperunt HERACLIDÆ, hos illi, qui dicuntur MERMNADÆ, genus tamen & ipsi ab Hercule trahentes, ex Omphale scilicet, quum priores fuissent ex Jardani Ancillâ.

Atyadarum tempora ignorantur. Heraclidæ regnabant annis 505, ἀπὸ δύο καὶ εἴηστι γερεάς, *Herodot. l. c.*

Mermnadarum anni, figillatim collecti, sunt omnes 170. Hi retro numerandi ab anno P. J. 4166, Nabon. 200, ante Chr. 548, quo scilicet anno Lydorum regnum destructum esse, deinde dicetur. Sic intelligimus,

cœpisse Mermnadas anno ante Christum 718, Nabon. 30, P.

J. 3096.

De translato ad Heraclidas Regno simpliciter *Herodotus, Ἡρόδοτος τὸν ἐγχώριον τὸν οἰκεῖον, habebant imperium ex oraculo.*

Finis eorum quomodo fuerit in CANDAULE, stolido Uxoris ostentatore, ideoque jussu ejus imperfecto, præter *Herodotum lib. 1, cap. 8, 9, seqq.* docet etiam *Justinus lib. 1, cap. 7.*

GYGES, Candaule percussor, Mermnadarum primus, Græcorum aggredi cœpit Colonias, Mileto & Smyrnæ arma inferens, Colophonem autem expugnans. *Herod. lib. 1, cap. 15.* Regnavit annis 38. *Ibid.*

Anno adeo ante Chr. 680 regnare cœpit ARDYS, qui, dum Patrem imitatur, Prienen cepit, mox autem graves passus est Cimmerios, qui, regnante eo, dum Scythas fugiunt, in Lydia, Joniam, vicinasque Regiones penetravere. *Herod. l. c.*

De captâ Priene ita dissident *Diogenes Laertius*, ut Bianti tribuat stratagema, quod profuerit Prienensibus obfessis ab Alyatte Ardyis Nepote, ita ut parcem ille cum ipsis faceret. *Diog. Laert. lib. 1, segm. 83.*

Memorabile illud Biantis di-
ctum (*omnia mea tecum fero*)
quod auditum sit, cum captâ ex
urbe nihil efferret, celebratur a
*Cicerone Parad. 1. & Valerio Maxi-
mo lib. 7, cap. 2, exempl. inter Ex-
tern. 3.* Nomen ejus, qui urbem
expugnaverit, non adjicitur.

Hædere Cimmerii in Asiam
etiam sub SADYATTE, qui Pa-
tri, quum annis 49 regnasset,
anno ante Christ. 621 successit;
licet ei otii nonnihil esset ad ve-
xandos Milesios. *Herodot. lib. 1,*
cap. 16, & 17.

Filius ejus ALYATTES, anno
ante Chr. 619 Patri Sadyatti
(cui anni imputantur 12) suc-
cedens, bellum, Milesiis ab ipso
illatum, attentius continuavit,
nec tamen, ut voluit, perfecit,
delusus hostium solertia (qualis
fere & Bianti adscripta apud Di-
ogenem *Laertium c. l.*) in simu-
landâ frumenti copiâ, dum quis-
que in forum confert, quod ha-
beret, itemque rerum fiduciâ,
dum coram Caduceatore com-
missionibus indulgetur, Thra-
sybulo Milesiorum Regi consil-
lium illud suggerente Periandro
Cypseli Filio. *Herod. lib. 1, cap.*
17, 18, seqq.

Cimmerii interim Asiam ex-
pulsi, & capta Smyrna, *Herod.*

lib. 1, cap. 16, conatu contra Clazomenas irrito. *Ibid.*

Bellum cum Cyaxare Medo,
ut jam dictum, ad sequens Cap-
put pertinet, suum quidem æ-
vum Alyatte producturo usque
ad annum ante Chr. 562, re-
gnavit enim annis 57. *Herod. lib.*
1, cap. 25.

De Regno Trojano.

TRojani Regni autor fuit
DARDANUS. Quidam ve-
lint regnasse ante eum TEU-
CRUM, cuius ille & Filiam & Re-
gnum acceperit, *Diod. Sic. l. 4, c.
12.* Antiquorem Dardanum pro-
nuntiat *Servius ad Aen. 3. v. 107.*
De duobus generis autoribus
ipsius Virgilii est *Aen. 3. v. 180,*
Agovit Prolem ambiguam, gemitosque Parentes.

Filius Dardani ERICHTHO-
NIUS genuit TROEM, Patrem
non modo ILI, qui regnavit,
Urbemque conditam suo de no-
mine Ilium dixit, sed & *Affaraci*, unde *Aenea* genus, & *Ganymedis*, quem *Tantalus*, Phry-
giâ ideo ejiciendus, rapuit. Illo
natum LAOMEDONTEM, ob per-
fidiam in Herculem, aut acce-
su prohibitos Argonautas, expu-
gnatâ Urbe, imperfectum, Filius
exce-

exceptit PRIAMUS, cui ob Helenam a Paride raptam bellum intulit universa Græcia, cuius anno decimo excisâ Urbe victæ Gentis reliquæ longis jactatæ sunt erroribus, donec procul a patriâ novas invenirent sedes; similem pene fortunam ipsis in reditu expertis Victoribus.

Multiplices rerum istarum circumstantias, non sine prolixo fabularum ambitu, descripsere Diëls Cretensis, Dares Phrygius, Apollodorus, Diodorus Siculus, Hyginus, & passim Poetae.

Tempora Regum ex Autore Troicorum, qui cum Iliade Parvâ, aliisque Carminibus græce editus est a Michaelae Neandro, digesta sunt apud Petavium Rat. P. 2. lib. 2. cap. 10. Hunc in modum. Sunt anni

Dardani	31.
Erichthonii	75.
Trois	60.
Ili	54.
Laomedontis	36.
Priami	40.
omnes	296.

De termino horum, sive Urbis excisæ tempore, dicendum in proximâ serie Rerum Græcarum.

De Gracis.

Res Græcorum ut diu fabulosæ fuere, ita & pertenues. Quot Populi erant & Oppida, totidem pene fuisse Reges, quum aliunde perspicitur, tum ex Catalogo Homerico. *Iliad. 3.*

Inter celebratio[n]es antiquissimus omnium Argivus PHORONEUS. *Plin. l. 7. c. 56.* Ille, qui homines antea dispersos & vagos in unum cogeret, primus erat. *Pausan. Corinth. cap. 15.* De illo dixisse *Acuslaum*, fuisse ipsum primum hominem, & a Phoronidis Poetâ appellatum πατέρες οντας αὐθεόπων, autor est Clemens Alex. *Strom. 1.*

Quæ de Sicyoniorum antiquitate tradita sunt, probabiles ob causas possum neglegi. *Marsbam. in Περιτασση.* Inachus, qui dictus Phoronei pater, non Homo fuit, sed Fluvius. *Pausan. Corinth. cap. 15.* OGYGES ille, cuius tempore contigit in Atticâ Diluvium (quod vocatur Primum, respectu alterius sub Deucalione Thessaliæ Rege, quum jam Atticæ Rex esset Successor Cecropis Cranaus) ultima Phoronei tempora attingit, si quidem testis est *Africanus ap. Enseb. Prep. l. 10, c. 10,* collegisse

F 3

Actu-

Acusilaum ab Ogyge ad primam omni in computatione vivens Olympiadem annos 1020, ut adeo usque ad Christum sint 1796.

Eusebii ex calculo cœpisset Phoroneus regnare anno ante Chr. 1806. Protruditur ejus initium annis 36, adeoque conferatur in annum ante Chr. 1842, auctoritate *Marmoris Arundelliani*, cui, ut autographo, quod omnium Chronologorum, qui supersunt, ætatem multum antevertit, merito fides habetur.

Est autem anticipationis istius ratio duplex; prima, quod *Danai* adventum, qui *Inachidarum* Dynastiae finis, *Eusebius* adscribat anno, qui post initium Regni Attici 82, *Marmor* vero ei, qui 72; altera, quod ipsum istud Regni Attici initium in *Marmore* 26 annis antevertat *Eusebii* calculum, quemadmodum & idem est discrimen in Epochâ Cladis Trojanæ, quo adeo omnia antiquiora totidem annis altius asurgunt.

Silicet biformis ille *CECROPS*, unde Regum Atticorum continua deducitur successio, cœpisse dicitur in *Marmore* anno ante Diognetum Archontem 1318, id est ante Chr. 1582; siquidem terminum istum ante Diognetum Archontem, quem

tum *Marmoris* Autor respexit, annis 264 antevertit Christianam Æram, ut demonstratum est a *Seideno* in *Apparatu Chronologico*, quem una ille cum *Noris Historicis*, & *Canone Chronicō*, illustrationis causâ, Monumento illi, quum pariter cum aliis Marmoribus prope Smyrnam inventis ederetur, adjecit.

Quod traditur, *biformem diquinquies* Cecropem, aliis aliter explicatur. Praferenda causa, quam *Suidas* exhibet, οὗ τὸ δῶμα Ἀγρίππου γένεσθαι, τοῦ δὲ Εὐάδα εἰλθεῖν, η̄ Βασιλέων, quod ex *Ægypto* oriundus in *Graciam* venit & regnavit, quodque adeo participis fuit duplicis *Politiae*, & *Græcæ* & *Barbaræ*, ut est apud *Diodor. Sic. l. 1, c. 2.*

Venisse Virum ex *Ægypto*, & Saitarum colonos fuisse Athenienses, tam testimoniiis quam argumentis potest ostendi, perinde ac, indidem venisse *CADMUM*, Conditorem Thebarum, itidemque *Inachidarum* apud Argivos, pulso Gelanore, Successorem *DANAUM*: quorum prioris adventum *Marmor* adscribit anno ante Diogn. Arch. 1255, id est ante Chr. 1519, alterius anno ante Diogn. 1247, id

id est ante Chr. 1511. De causâ *Pausan. Corinth. cap. 18.*
relictæ Patriæ *sup. p. 28.*

Quin & origine Ægyptius
ERECHTHEUS, Regum Atheniensium ordine sextus, sub quo
instituta apud Eleusinem Mysteria Cereris. *Diod. Sic. l. 1, c. 2.*

Fuit etiam Adyena, sed ex A-
fia, PELOPS, qui, vieto per frau-
dem Oenomao, quum Elidis
Regno potitus esset, in tantum
inclaruit, ut ab ipso nomen Pelo-
ponnes sit ortum. *Diod. Sic. l. 4, c. II.*

Inter Indigenas, quorum for-
tia celebrata facinora, primus
fere habendus Pelopis istius con-
temporaneus Argivus PERSEUS,
cujus initium *Eusebii* calculo ad-
scribitur anno ante Chr. 1313,
Calvis. ad ipsum annum, & Petav.
Rat. P. 2, l. 2, c. 8. Autore *Marmoris* idem haud dubie, si ejus
meminisset, pro reliquâ usque
ad Trojanum Bellum ratione,
anticipaturo.

Præter facinora Persei, Poe-
tarum versibus (*Ovid. Metam. l.
4, & 5.*) decantata, hoc etiam
notandum, ipsum esse, qui Re-
gnum transtulit Myceñas, My-
cenæis deinde dicendis Succes-
foribus, ab quibus diversi, qui
interim Regnum, sed minus ce-
lebratum, habuere Argis, de
quibus *Apollod. Biblioth. l. 2, &*

Proximus ævo, quod designa-
tum, MINOS, clarissimus Cre-
tensum Rex, *Secundus* vocan-
dus, respectu alterius, qui fu-
erit ejus Avus, sub quo, secun-
dum *Marmor*, ferrum sit reper-
tum ab Idæis Dactylis, de qui-
bus *Diodor. Sic. l. 5, c. 15.*

Claritudo Minois non modo
ex amplitudine Regni, quod,
quum inter omnia Græcorum
Regna maximum esset, & cen-
tum urbibus habitaretur, longe
lateque patens θαλασσονερία, de
quā *Thucyd. lib. 1, p. 4.* adauxit;
verum etiam ex latis a se Legi-
bus, quibus Græcorum nullæ
vetustiores, quas autem ipse tu-
lit ενέωρος Διός μεγάλου ιαεστίς,
per novem annos Τούρι magni con-
fabulator, ut scriptum est ab Ho-
mero *Odyss. τ. v. 178,* accedente
multiplicis commemorationis
materiâ, respectu eorum, quæ
pertinent ad Pasiphaen, La-
byrinthum, & Minotaurum, de
quibus passim *Poeta & Mythologi.*

Jam vero & certatim a multis
ea patrata, quæ, quum essent
fortasle per se non indecora, Po-
etarum licentiâ in immensum
exaggerata sunt.

Talis Argonautarum, Duce
JASONE, Expeditio in Colchi-
dem,

dem, de quā sunt Poemata *Apollonii Rhodii, & Valerii Flacci.*

Talia HERCULIS XII Stipendia, de quibus *Auson. Eidyll. 19,* itidemque Parerga, de quibus *Hygin. fab. 31.*

Talia illa, quæ, quasi Herculis in imitationem, patravit THESEUS, de quibus *Plutarch. in Vit. ejus.*

Tale Bellum Thebanum inter Oedipi Filios, ETHEOCLEM, & POLYNICEM, de quo *Thebais Papinii Statii.*

Tale illud, quod descripsere Poetarum Principes, *Homerus, & Virgilinus*, Bellum Trojanum. Illud Græciæ totius decrevit οἰνόηεσ. Ad illud gerendum totâ ex Gente Flos Virorum se accinxit, Duce AGAMEMNONE, qui post decantatos illos Pelopidas, Atreum & Thyestem, Mycenis regnavit, Filius dubium an Nepos prioris.

Nimia licentia finis aliquis Belli istius Trojani exitus, ex mente Eratosthenis apud *Dionys. Halicarn. Αρχαιολ. l. 1, c. 46*, in annum ante Chr. vel 1183, vel 1184, conferri solitus, auctoritate *Arundelliani Marmoris*, eâ, quā dictum, anticipatione, conferri debet in annum ante Chr.

1209.

Dubium quum inde evadat, quam in partem intervalli, quod hinc usque ad Olympiadum initium supereft, inferendi sint illi anni 25 vel 26, quos *Marmoris autoptas Græciæ temporibus restituit*, an scilicet in illud spatiū, quod antecedit *Redditum Heraclidarum*, qui poni solet annis 80 post Trojæ cladem, an vero in illud, quod inde sequitur usque ad insignes illas Græcorum *Migrationes*, quarum præcipua *Ionica* 60 annis senior habetur, an tandem in istud, quod Olympiadum initium proxime antecessit: notabiliter quidem sit manifestum, quam omnino dicendum sit cum *Varrone ap. Censor. de Die Nat. cap. 21*, Mythici intervalli terminum & Historici initium non esse nisi Olympiadum initium, dum inde demum Græci απειθοῦν τοὺς χρόνους ἐνίστων, accuratam sibi temporum seriem ducendam putarunt. *African. ap. Euseb. Prep. l. 10, c. 10.*

Redditum Heraclidarum, quos persecutor Herculis Eurystheus Peloponneso ejecerat, cur multum celebretur in Historiâ, ea est causa, quod magnæ inde passim acciderint mutationes.

Ipsæ inde ex parte *Migrationes illæ,*

illæ, Dorica, Æolica, & Jona-
nica, quæ notissima trium Po-
pulorum in orâ Asiacœ nomina
constituerunt; similibus quidem
& aliis ita continuandis, ut late
admodum sparsum sit Græco-
rum genus.

Res eorum, qui in Græciâ
manserunt, ulterius considera-
turis primo jam loco occurrit
imperii regii hic illic, injecto
libertatis studio, aut abrogatio
aut imminutio.

De Argivis scribit Pausanias,
Corinth. cap. 19, quum libertatis
& juris æquabilis jam tum ab
initio studium fuisse, sub Ciso,
TEMENI illius, cui ex Heraclidi-
Regnum apud eos ceserat,
Filio, ita imminutam pote-
statem regiam, ut Cisi Liberis
ejusque Posteris non nisi nomen
regni relinquetur, mox peni-
tus sub MELTA abrogandum.

De instituto deinde Reip. sta-
tu, ut summa potestas esset pe-
nes Populum, utque ei subjun-
ctus esset Senatus, una cum Col-
legio 80 Virorum, qui partem
Reip. curarent, simulque 'Αρτι-
νας, quos Urbanos Magistratus
fuisse, & fortean Judiciis etiam
præfectos, conjectes, videndum
Ubbo Emmius in *Descript. Reip. Ar-
giv. Part. 2, Rerumpubl. Grac.*

Post CODRUM nemo Athenis
regnavit, quod memoriae no-
minis ejus tributum est, ut ait
Justin. l. 2, c. 7. Imo veri simile
est, peregrinitatem ultimorum
Regum inserviisse introducen-
dæ libertati, cuius scilicet stu-
dium fuerat jam inde a Theseo,
qui ita instituerat statum popu-
larem, ut sibi modo nomen Re-
gis, & custodiam Legum, cum
imperio militari, & dignitate, re-
tinerebat. ex *Plutarcho & Pausaniam*
Ubbo Emm. in P. 1, Rerumpubl. Grec.

Qui Regibus successere, dicti
Ἄρχοντες, cum novo nomine,
quod magis secundum liberta-
tem erat, potestate etiam dimi-
nitâ, ut esset rationibus redi-
dendis obnoxia. ex *Pausan. idem*
Ubb. Emm.

Alibi aliter vocati liberorum
Populorum Magistratus. Co-
rinthi Πρετέραις, *Pausan. Corinth.*
c. 4. in Cretâ Κίσους, *Aristot.*
Polit. l. 2, c. 8.

Apud Lacedæmonios ut mi-
nor jam esset Regum potestas,
ipsa faciebat δυαρχία, quæ re-
tentia in perpetuum, ita ut intro-
ducta fuerat statim sub redditum
Heraclidarum, Aristodemus jam
mortui Filiis EURYSTHENE &
PROCLE simul regnantibus, pari
scilicet ætatis autoritate, dum

G

Mater

Mater nemini fatetur, quem cennia, constituti sunt Annui, prius edidisset in lucem, ut dicit *Cl. Marmertinus in Panegyr. ad Maxim. Hercul. cap. 9.* conferendis, quæ habet *Herodotus l. 6, c. 52.*

Qualiscunque interim fuerit potestas illa, nervos ejus multum incidit LYCURGUS. Brevisiter de eo *Justinus, l. 3, c. 3.* *Administrationem Rcp. per Ordines divisit; Regibus potestatem Bellorum, Magistratibus Judicia per annas successiones, Senatui custodiam Legum, Populo sublegendi Senatum, vel creandi quos vellet Magistratus, potestatem permisit.* Plurarei exponendæ hinc inde collecta ab *Ubb. Emm.* itemque *Nicol. Cragio de Rcpubl. Lacedam. lib. 2.*

Ex iisdem discendum, quomodo magis adhuc coarctatum fuerit jus regium, institutis *Ephoris*, non a Lycurgo, ut voluisse videntur *Herodotus, l. 1, c. 65,* & *Xenophon, de Rcpubl. Lacedam.* sed a Rege *THEOPOMPO* annis 130 post Lycurgum, ut dicit *Plutarchus in Lycurg.*

Varii etiam gradus fuere, per quos Athenienses ad plenam venere libertatem. Tribus quidem amplius Seculis Archontes fuere Perpetui. Septem deinde quum singula explevissent de-

minibus distinæti diversis, ita ut unus proprie *Archon*, unus *Rex*, unus *Polemarchus*, sex *Theophorhei* vocarentur. *Sapius cit. Ubb. Emm.*

Partâ ad hunc modum passim libertate, cur Lacedæmonii priores pervenerint ad principatum, quem inter Civitates aut una cum illis aut per vices deinde tenuere Athenienses, causa fuit ab insigni rei bellicæ studio, id quod unice excitavit notabilis severitas disciplinae per leges a Lycurgo latas fancita, de quâ *Justin. l. 3, c. 3.* *Xenoph. de Rcpubl. Lacedam.* *Plutarch. in Lycurg.*

Prima studii istius & virtutis specimina edita contra Messenios ea per certamina, quorum tempora, certâ jam Historiæ fide, ad Æram Olympiadum posseunt dirigi.

Pertinet Æræ istius Caput ad annum ante Chr. 776, P. J. 3938, non quasi tum demum cœperint celebrari Olympici Ludi, aut annotari Victorum nomina, verum quod tum, quum Æræ istius usus ad digerenda tempora adhiberi cœpit, ultra CHOROEUM, reliquis jam Olympionicarum nominibus detritis,

tritis, ascendi non potuerit; id quod minus mirum videbitur, si cogitetur, tertio demum ante Christum Seculo factum esse initium numerandi per Olympiadæ, manifeste hoc arguente Marmore Arundelliano, ubi nulla Olympiadum mentio.

Contra eos (etiam Homines in Temporum Doctrinâ bene versatos) qui Iphiti ævum & vulgare Olympiadum initium confundunt, ut hoc bene teneatur, plus annis centum ante Choroebi victoriam Ludos Olympicos, qui & olim celebrati fuerant, instauratos fuisse ab Iphito, id omnino necessarium est. Fuisse Iphiti coævum & in instaurandis Olympiis socium Lycurgum, ostenderat Aristoteles ex Disco Olympico. Id testatur Plutarchus in Lycurg. & profert sententiam Eratosthenis & Apollodori, qui affirmaverant, non paucis annis eum antecessisse primam Olympiadem, tanquam priori contrariam. Per errorem. Fuit Iphito coævus Lycurgus, & Olympiade primâ vetustior. Hoc evinci potest ex successionibus Regum Spartanorum. vid. Marsham. ad Sec. XV, p. 453.

Bella Lacedæmoniorum contra Messenios celebrantur tria.

Vehementia fuere duo, quæ hujus ad Capitis tempora pertinent.

Primi belli initium incidit in annum 2 Olymp. 9, id est ante Chr. 743. Pausan. Messen. cap. 5.

Causa ejus Lacedæmoniorum cupiditas. Occasio stuprum Lacænis per Sacra illatum, simulque cædes Spartani Regis Telecli, accendentibus mox privatorum injuriis. Pausan. l. cis. Justin. 3, 4.

Summa eorum, quæ præcipue notanda, haec est, Lacedæmonios, capti à Amphiâ, ita animose certamini instituisse, ut, sive clade fracti, sive contra præsumptionem diutius bello retenti, parandæ soboli promiscuos mulierum permiserint concubitus; Messenios sæpius victos, ita ut solâ Ithome, quam muniverant, se tuerentur, mox victores sub ARISTODEMO, Filia ex Oraculo mactatore, quum tamen ille se ipsum interfecisset, anno belli 20, primo Olymp. 14, obfessâ jam diu Ithome excessisse; dirutâ cädem, quibusdam Rheygium in Italian commigrantibus, reliquis graves accipientibus leges, unde deinde rebellio. Justin. l. 3, c. 4. Pausan. Messen. cap. 5 ad 15.

Anno post id Bellum tertios
G 2 Olym-

Olympiadis 14 ultimo, *Eusebius* adscribit Bellum Thyreaticum, id quod contra Argivos suscepimus, de Agri Thyreatici possessione, memorabile est in primis ob facinus *OTHRYADÆ*, qui de 300 Laconibus, quos pugnare placuerat contra totidem Argivos, solus superstes, dum duo de Argivis superstites, Alcenor & Chromius, tanquam viatores Argos cursu contendebant, spoliatis interim Argivis, arma eorum ad castra suorum detulit, & per tropæi de vulnerum suorum sanguine inscriptionem Patriæ victoriam perperit. *Herodot. l. 1, c. 82. Valer. Maxim. l. 3, c. 2, exempl. inter Extern. 4.*

Anno post *Ithomes* excidium 39, quarto Olympiadis 23, id est ante Chr. 685, defecere Messenii, & bellum initauravere, concitante *ARISTOMENE*, cuius stupenda & prodigiosa hoc Bello celebratur virtus; sic quoque Lacedæmoniis, licet sub *TYRTÆO*, quem ex Oraculo potentibus submiserant Athenienses, varias accepissent clades, obsecram annis 11 *Ians* capientibus anno belli 18, ante Chr. 668, & in gravem tum servitatem, qualis & *Helotarum illa*,

omnes redigentibus Messenios; exceptis illis, qui abeuntes ad Reginos, urbem inde invasere Zanclen, ipsorum de nomine Messenam dicendam. *Justin. l. 3, c. 5. Pansan. Messen. inde a cap. 15.*

Invalentes per haec Lacedæmonii dum mox Messeniorum in auxiliatores arma convertunt; interim gloriæ illis æmuli futuri Athenienses suæ quoque Civitatis statui constitutendo incumbunt.

Regio Attica ex instituto Cercopis 12 Oppidis habitata, *Strab. lib. 9*, a Pandione, inter Reges octavo, divisa fuerat in Partes 4, pro numero Filiorum, ita ut acciperet *Ægeus τὸν χώραν τοῖς τῷ Ασῳ, Lycus τὸν Διόνειαν, Palas τὸν Παρθένιαν, Nifus τὸν Μεγαρίδα. Strab. c. 1. & Scholast. Aristoph. ad Σφην. Possessionum quidem distinctio non duravit, & ut Lycum expulit *Ægeus, Herod. l. 173*, ita, non modo Pallantidas profligavit, & Megaricum agrum Attico adjunxit Theseus, *Plutarch. in Vit. Thef. sed & idem, ἔχοντος τοῦ δικῶν πολεων τὰ τε βούλευτης καὶ τὰς αἰράκας, ξυνάποντας, Thucyd. lib. 2, Plutarch. in Thef.* At manse nomina (Megaride quidem potitis Doriensibus, *Strab. l. 9, &**

*Et Pausan. l. i.) tria ista, Πεδίαν, Παρεχθίων, Διονείων, ita scilicet, ut jam illis factiones notarentur, ὅπους ή χώρας διαφορές εἰχε, totidem in partes distractā Civitate, *Plutarch. in Solon.* ubi & studiorum diversitas explicatur.*

Quum & ingentes turbas defisset, sub Olympiadē, ut videtur, 36, *Cylonium*, quod dicitur, *Piaculum*, de quo *Thucyd. lib. 1, p. 82*, in primis opus erat Legibus.

Scriptæ hæ a DRACOME sub Olymp. 39, sed rigore nimio, & qui mox temperandus fuit a SOLONE, cuius ætas jam incidit in Seculum ante Chr. VI, si quidem Magistratum gessit anno 3 Olymp. 46, ante Chr. 594. *Plutarch. in Solon.*

De Romanis.

IN Italiam varii aliunde venerare Populi, de quibus *Dionys. Halicarn. Αρχαιολ. l. I, sect. 8, 9, seqq.*

Nihil clarius Trojanis, qui AENEA Duce, post cladem Ilii, & annorum aliquot errorem, memorabili illâ *Virgilii Aeneide* descriptum, confedere in Latio, originem daturi urbi Romanæ; id quod verum esse, magno Scri-

ptorum consensu utique defenditur, contra argumenta Samuels Bocharti in Epist. ad D. de Segrais, de *Aen. advent. in Ital.*

Sunt argumenta ista; primo, esse apud Homerum *Iliad. v. v. 307*, itemque in *Hymn. in Vener. v. 197*, regnaturum Æneam Trojanis, vel in Trojanis, cum omni Posteritate; deinde, Romanam veterem ignorasse Veneris aliorumque Numinum Trojanorum cultum, quem commendaturus fuerit Æneas, si in Italiā venisset; tandem, Sermonis Phrygii nulla apud Latinos superesse vestigia.

Argumenta ista non contemnenda appellat *Cellarius Hist. Antiq. lib. 4. sub init. frivola & tanto Viro indigna Perizonius Diff. Sec. de Republ. Rom. &c pridem ea confutavit Theod. Ryckius Diff. de Prim. Ital. Incol. refellens simul Phil. Cluverium qui in suâ *Ital. Antiq.* totam Veteris Romæ Historiam elevaverat, abusus iis, quæ scribit *T. Livius in princ. lib. 6.**

Struxerat Æneas urbem Lavinium, idque ei nomen indiderat a Lavinia Latini Filiâ, ob quam certatum cum Turno, Filius ASCANIUS Albam condidit, ubi Seulus regnum amplius

G 3 qua-

quatuor, donec conderetur Roma. *T. Liv. l. 1, c. 1, 2, 3. Dionys. Halic. l. 1, Sect. 37, 38. seqq.*

Conditores Romæ, ROMULUM & REMUM, ediderat Rhea Sylvia, pulsæ ab Amulio Numitoris Filia, non servatâ, ut ille voluerat, virginitate; &, amne quum fuissent mergendi, miraculo servatos, traditum. *Flor. l. 1, c. 1. T. Liv. l. 1, c. 4. Dionys. Halic. l. 1, sect. 47, 48. seqq.*

Pastores, inter quos creverant, socii fuere operis, *Palibens* ideo inchoandi. *Ovid. Fast. l. 4, v. 806.*

De anno dissensus est, unde & variat frequentis temporis ordinatio, sed præferendus calculus, qui exsurgit ab anno ultimo Olymp. 6, P.J. 3962, ante Chr. 752. Nititur hic fide Monumenti Publici, *Fastrorum Capitulinorum*. Alter incipit ab anno præcedente, autore *Varro*, ex sententiâ *Taruii*, qui artis mathematicæ fiduciâ Romuli etiam conceptum & ortum suis non modo diebus sed & horis assignaverat, ut pluribus rese- runt *Cicero de Divin. l. 2, & Plutarchus in Rom.* At fidem ille non fecit designationis suæ, memorans scilicet Eclipses, quæ ha- ñtenuis ex Tabulis Astronomicis

deprehendi non potuerunt.

Alterum de conditoribus Urbis, Remum, statim periisse constanter traditur. Illud dubium, an in altercatione, quæ de auspicio regnum daturum mota, an vero quum ludibrio Fratris novos muros transfilisset; etiam hoc, an occisus sit Fratris iussu. *Flor. l. 1, c. 1, Liv. l. 1, c. 7. Dion. Halic. l. 1, sect. 56.*

Eorum, quæ Romuli de re- gno notanda, hæc summa: A- sylo fuisse collectos, qui novam Urbem frequentius habitarent; Matrimonia, quum negarentur, vi fuisse rapta; ortis inde statim Bellis, alios fuisse viatos, ita ut de Cæninensium Rege Acrone etiam referrentur *Spolia Opima*; cum Sabinis autem intra mœnia variâ pugnatum esse fortunâ, donec intercursum Mulierum pax sequeretur, cā lege, ut Re- gni Romulo consors esset *Tatius*; auctam ita receptâ multi- tudine Civitatem, post Tatii mortem solum iterum rexisse Romulum: Statum Reipubli- cæ ita fuisse ordinatum, ut Le- gibus, quæ novo præscribi Po- pulo potuere, adjiceretur divi- sio ejus in Tribus & Curias; le- ctos autem in consilium Patres ipsum anno regni 37, quum con- cionem

cionem haberet ad Capreae paludem, discerpsisse videri, dum Plebi quidem, desiderium ejus non laturæ, fictâ apotheosi illudebatur. *Plutarch. in Romul. Flor. l. 1, c. 1. Liv. l. 1, c. 8, 9, seqq. Dion. Halic. l. 2, sect. 1, 2, seqq.*

Post anni integri interregnum, anno U. C. 39, ante Chr. 714, Curibus, ob morum famam, accitus est **NUMA POMPILIUS**, qui, injecto Deorum metu feroceis animos mitigandos ratus, varia instituit Sacra, omni tempore regni, annis 43 durantis, clauso Jano, id quod pacis argumentum esse placuit. *Plutarch. in Num. Flor. l. 1, c. 2, Liv. l. 1, c. 17, 18, seqq. Dion. Halic. l. 2, Sect. 89, 90, seqq.*

Anno U. C. 82, ante Chr. 670, successit **TULLUS HOSTILIUS**, quo desuetos Cives ad bella revocante, certatum diu cum Albanis, donec, acceptis redditisque cladibus, fata Populorum committerentur Horatiis Curiatiisque Fratribus, quorum posterioribus victis, quum fidem non servarent Albanis, Duce Metio quadrigis distracto, Urbe autem excisa, ipsi Romam traducti. *Flor. l. 1, c. 3, Liv. l. 1, c. 22, 23, seqq. Dion. Halic. l. 3, sect. 1, 2, seqq.*

Numero Civium satis aucto, **ANCUS MARTIUS**, qui regnare cœpit anno U. C. 114, ante Chr. 639 (regnaverat Tullus annis 32) coloniam duxit Ostiam, munitæ autem Urbi, ponte facto, Janiculum conjunxit. *Flor. l. 1, c. 4, Liv. l. 1, c. 32, 33, 34, Dion. Halic. l. 3, sect. 132, seqq.*

Post mortem Anci, qui regnaverat annis 24, ablegatis Filii ejus, anno U. C. 138, ante Chr. 615, Regnum sibi petivit & obtinuit **TARQUINIUS**, licet peregrinæ esset originis, patre natus Demarato, qui Cyphelum (oppressis Bacchiadis Corinthi dominantem) fugiens, in Etruriam se contulerat; isque, firmandæ potentiae, quam arte quæsiverat, novos in Curiam induxit Patres, mox quidem etiam efficiens, ut industriae non pœniteret, quum prospere aduersus Etruscos bella gererentur. *Flor. l. 1, c. 5, Liv. l. 1, c. 35, 36, seqq. Dion. Halic. l. 3, sect. 137, seqq.*

De Carthaginensibus.

AMULAM aliquando Roma næ Urbi futuram Carthaginem **DIDO**, quæ & **ELISSA**, condidit, virilis animi Mullier, quæ cum Tyriis aliquot Fratrem

Fratrem Pygmalionem, Mariti sui Sichæi sive Acerbæ interfæctorem, fugerat. *Justin. l. 18, c. 4.*

Vana illa *Philisti ap. Euseb. & Appiani in Libyc.* de Conditoribus Zoro & Carchedone. Urbium ista, Tyri & Carthaginis, non Conditorum, nomina. *Salmas. in Solin. cap. 27, Bochart. Can. l. 1, c. 24.*

Frustra etiam ambigitur de tempore. Potuere quidem, ut velit *Bochartus c. 1.* habitare in Africâ Phœnices, quos adeo adierit, non deduxerit Dido. De ætate ipsius Didonis certa fides ex *Menandro & Tyriorum Annalibus apud Josephum.* vid. sup. p. 32.

Est annus Pygmalionis 7, quo Dido fugit, ab Hiromi 12, quo conditum Templum Salomonis, 125, adeoque annus sequens, Carthaginis primus, est Templi 126, ante Chr. 882, ante initium Romæ 130. Hoc quoque dicit *Solinus c. 30*, dum docet Urbem eversam, quum stetisset annis 737. Facta eversio anno Urbis Romæ 607. *Calvis. ad hunc ann.*

Inde ut redargendum, quod scribat *Justinus l. 18, c. 6*, conditam esse Carthaginem annis 72 ante Romam, *Vellejus l. 1, c. 6*, id factum annis 65 ante Romæ initium, quodque *Timanus Sicu-*

lus, ut testatur *Dionysius Halic. l. 1, Sect. 46*, ortum ejus assignaverit anno 38 ante primam Olymp. id est 62 ante Romanam; ita in primis taxanda licentia *Virgilii*, quod posuerit Didonem in temporibus *Aeneæ*, notante jam id *Servio ad Aeneid. l. 1, & 4.*

Fabellam de sexto corio, unde sit nomen *Byrsa*, non modo *Virgilius tangit Aeneid. l. 1, v. 371, & Silius Ital. l. 1, v. 25*, sed & *Justinus l. 18, c. 5, & Appianus in Libyc. c. 1.* ignoratâ notione vocis Hebraicæ בָּצְרָה pro arce munitâ, *Bochart. Can. l. 1, c. 24,* & *l. 2, c. 10.*

De formâ πλατίας illud constat, regio imperio, quod primum fuit, repudiato, binos creatos esse *Suffites*, qui quotannis domi rempublicam curarent, diversis ab eorum munere imperiis militaribus. vid. sup. p. II. conf. *Ubb. Emm. de Republ. Carthag.*

Ut gestis fortiter bellis fines in Continente prolatos esse, ita effecisse situm Urbis, simulque Gentis ingenium, ut augendis opibus maritimis magno studio incumberetur, ex iis intelligitur, quæ deinde dicentur. Quæ primis temporibus patrata, pa- rum sunt nota. Pauca habet *Justinus l. 18, & 19.*

COROLLARIA RESPONDENTIS.

I.

- N**ecessitatem invocandi Nominis Divini in Instrumentis inde inferre, quod Justinianus ius sit ista prefatione I. N. D. N. J. C. in epulum est.
- II. Eam inferre ex illo, Nov. 47. Autore Deo, multo adhuc ineptius.
- III. Hodierna formula, Nos Dei Gratia, non debet similis dici veteri iiji, I. N. D. N. J. C.
- IV. Legem Regam sub Augusto latam fuisse, satis evinci potest.
- V. Princeps Legibus non est solutus.
- VI. Servitus non est conteraria juri Naturali.
- VII. Adscriptitii pro Servis habendi.
- VIII. In iis, qua scribuntur in l. 14. ff. de Quæst. & l. 9. §. 16. ff. de Poen. itemque pr. l. 29. ff. de Statu lib. manifesta satis est antinomia.
- IX. An Minor possit esse Procurator, hodie fere inutiliter queritur. Si de eo queritur, quod olim obtinuit, affirmativa tenenda.
- X. Nupcia sine consensu Parentum contractæ non sunt irritæ, nisi peculariter ita sit cautum.
- XI. Computatio Graduum, quâ utitur ius Canonicum, omnino ineptia arguenda.
- XII. Gradus expressi Levit. XVIII non debent per analogiam extendi.
- XIII. Et non prohibentur illic Nupcia Comprivignorum.
- XIV. Licet discere Fratris Sponsam, & nubere Sororis Sponso.
- XV. Etiam verius videtur, posse duci Uxoris Sororis Filiam.
- XVI. Nec hoc admittendum, prohibitiones in affinitate tantundem patere, ac in sanguine.
- XVII. Pœna adulterii ex Lege Julij non videtur capitalis fuisse.
- XVIII. Quod hoc dicitur §. 4. I. de Publ. Jud. perinde accipiendum ac illud, quod dicitur §. 6. de Lege Pompejâ, quod scilicet neque ipsum verum existimandum.
- XIX. Ad legitimationem per subsequens matrimonium non sunt necessaria Instrumenta Dotalia.
- XX. Etiam ex adulterio & incestu nati possunt legitimari.

H

ILLU-

S (58) 50

ILLUSTRI AC GENEROSISSIMO
D^o DIEDERICO
BARONI DE WYLICH
a DIERSFORD,
Ob publice editum laudabile insi-
gnium profectuum Specimen,
gratulatur
CHRISTOPHORUS RAAB
SS. Theol Doct. & Prof. Ord.

Euge Decus Juvenum, dignissime laudis avitæ
Hæres, Magnorum digna Propago Virūm.
Non Tibi, præclaris, satis, esse Parentibus ortum,
Contemnis, solum quod Tibi Stemma dedit.
Acceptas augere tuo conamine laudes
Est amor, & proprio quærere marte decus.
Non quod inhumani placeat vecordia Martis,
Aut Hominum fuso sanguine partus honor.
Est melior, Pectus caluit quo Nobile, flamma.
Artibus a Doctis nomen habere juvat.
Macte isthac virtute tuā? Natalibus inde,
Et Generis sorti gloria major erit.
Inde erit, ut faveat Rex Magnus, amantior isto
Qui sit virtutis, secula nulla ferent.
Inde alios laudis parilis stimulaverit ardor:
Sitque pudor, talem non voluisse sequi.
Sic poterit nostrum plures sperare Lycæum,
Qui bene mox Patriæ consuluisté queant.

S (59) 50

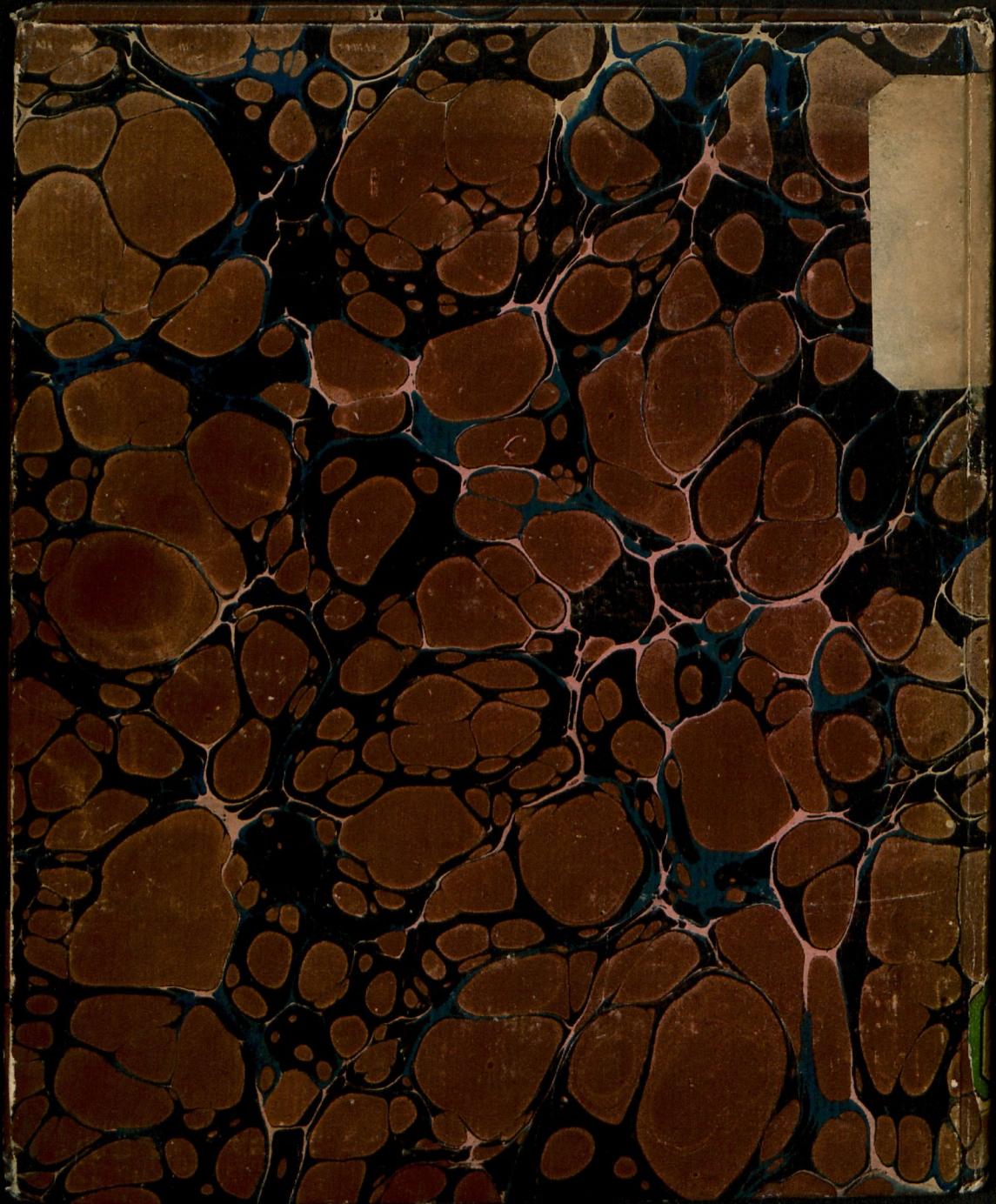
Na 118.
8

ULB Halle
005 425 387

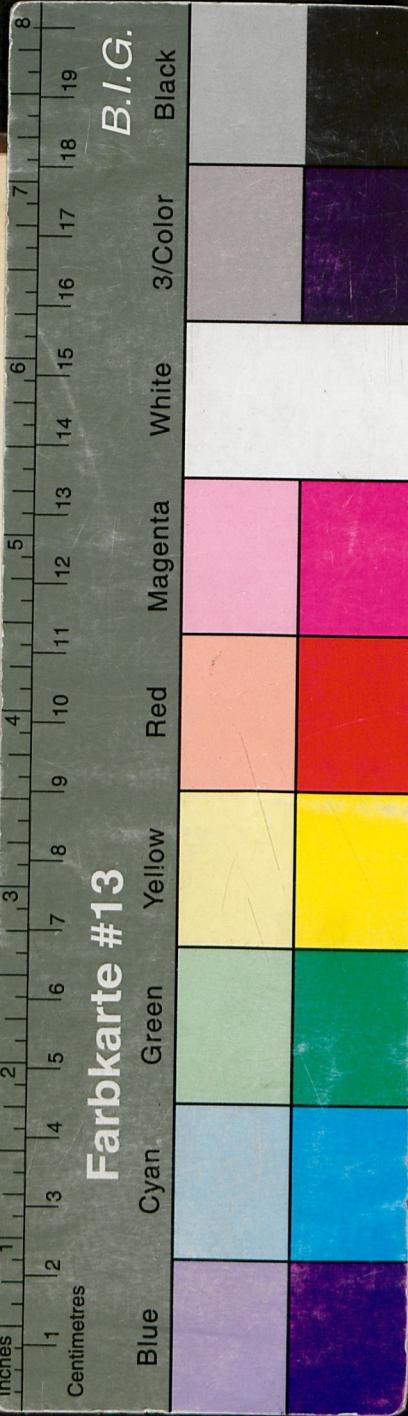
3

MC

B.I.G.

HENRICI MASCAMPII
PROFESS. DUISBURG.

INSTITUTIONUM
HISTORICARUM

SPECIMEN PRIMUM,

SI DEUS ANNUPERIT,

Publicæ disquisitioni
submittendum,

die Februarii,

H. L. Q. S.

RESPONDENTE
DIEDERICO BARONE DE WYLICH
a DIERSFORD.

DUISBURGI ad RHENUM,
Typis JOHANNIS SAS, Academiae Regiae Typographi,
Anno M DCC X.

